

Jaarverantwoording 2018

Maatschappelijk verslag en jaarrekening

OLVG bouwt door

Separaat naast deze jaarverantwoording zijn er nader digitale gegevens beschikbaar via de webenquête DigiMV (in te zien via www.jaarverslagenzorg.nl).

De prestatie-indicatoren van IGZ en Zichtbare Zorg zijn separaat gedeponneerd en tevens openbaar in te zien.

De jaarverantwoording 2018 is vastgesteld door de raad van bestuur op 11 juni 2019 en goedgekeurd door de raad van toezicht op 12 juni 2019.

Afdeling	Raad van bestuur
Auteur(s)	S.de Smit, bestuurssecretaris Raad van bestuur
Datum	11 juni 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord raad van bestuur	4
1 Profiel van de organisatie	5
1.1 Concern	5
1.2 Organisatiebeschrijving	5
2 Kerngegevens	8
2.1 Personeelsformatie	8
2.2 Financieel resultaat	8
3 Maatschappelijk ondernemen	10
3.1 Stakeholders	10
3.2 Samenwerking	10
3.3 Duurzaamheidsbeleid	11
4 Toezicht, bestuur en medezeggenschap	13
4.1 Zorgbrede governancecode	13
4.2 Raad van toezicht	13
4.3 Raad van bestuur	17
4.4 Besturingsmodel	19
4.5 Medezeggenschap	20
5 Beleid, inspanningen en prestaties	21
5.1 Operationele doelen	21
5.2 Financieel beleid	32
6 Vooruitblik	35
7 Jaarrekening	36

Voorwoord raad van bestuur

Het jaar 2018 was een bewogen jaar voor OLVG. De eerste helft van het jaar stond in het teken van het op orde krijgen van de kwaliteit van zorg voor onze patiënten, volgens de criteria van het Nederlands Instituut voor Accreditatie van Ziekenhuizen (NIAZ). Voor het eerst hebben we kunnen laten zien dat we als gefuseerd en geharmoniseerd ziekenhuis, dagelijks werken aan kwalitatief hoogwaardige zorg vanuit de zogenaamde: “Amsterdamse verbeterspirit”. Voor de zomer haalde we, na een proefvisitatie, met glans de NIAZ accreditatie binnen. De voorzitter van het NIAZ auditteam gaf aan diep onder de indruk te zijn van alles wat OLVG na de fusie bereikt heeft, en roemde de passie waarmee de medewerkers dagelijks de kwaliteit van zorg borgen. Parallel aan NIAZ draaide het verbeterprogramma Slagkracht in 2018 op volle toeren, lanceerden we een nieuw ERP systeem (AFAS) en was de installatie van de DaVinci robot op locatie Oost een feit.

2018 stond ook in het teken van de bestuurlijke transitie. Zo werd in april de voorzittershamer overgedragen van Hans van der Schoot aan Maurice van den Bosch en volgde na de zomer het vertrek van Françoise Dings en Hans van der Schoot. In november mochten wij onze nieuwe collega bestuurder Roxanne Vernimmen verwelkomen, en stond het nieuwe bestuur. Wij bouwen door op wat is neergezet en daar zijn we Françoise en Hans zeer dankbaar voor. In 2018 vonden ook enkele wisselingen in de raad van toezicht plaats: Per 1 januari 2018 is Just Spee toegetreden tot de raad van toezicht, als opvolger van de Frank Schreve. Ype de Haan heeft per 1 augustus 2018 afscheid genomen. Per 1 november 2018 is zijn opvolger Paulien Pistor gestart.

De bestuurswissel was net een feit en op dat moment ging op 25 oktober het Slotervaart Ziekenhuis failliet. Dat betekende voor de medewerkers van OLVG en ons als bestuur alle hens aan dek. Vanuit een dagelijkse crisisorganisatie die twee maanden heeft gedraaid, werd in de eerste weken eerst de eerste hulp in West opgeschaald, klinische patiënten overgenomen en vond de integrale transitie van de vakgroep geriatrie plaats. Hierna volgden uitbreiding van policapaciteit en OK's. OLVG kreeg als buurziekenhuis een belangrijke taak om de zorgactiviteiten vanuit het nabijgelegen ziekenhuis op te vangen, op basis van de verdeling zoals afgestemd met de zorgverzekeraar en collega-ziekenhuizen. De organisatie en al haar medewerkers hebben zich enorm ingezet om deze klus te klaren, en in 2019 gaan we vanuit de regio laten zien dat we recht doen aan de “juiste zorg op de juiste plek” in de metropool Amsterdam.

We merken tevens de pittige wind in het zorglandschap door de chronische arbeidsmarktcrisps voor diverse cruciale functies (vooral verpleegkundigen). Het nieuwe zorgakkoord zonder ruimte voor groei tot 2022. Terwijl door de dubbele vergrijzing het aantal zeer zieke (multimorbide) patiënten en kwetsbare ouderen in ons ziekenhuis snel toe neemt. Dit laatste merken we aan de productiecijfers en relatief hoge kosten per patiënt. Ons financiële resultaat stond in 2018 hierdoor onder druk.

Dit jaarverslag beschrijft op hoofdlijnen welke resultaten in 2018 zijn bereikt. OLVG kan alle uitdagingen die het nu en in de toekomst nog te wachten staat alleen met vertrouwen tegemoet treden dankzij de inspanning van velen. Op deze plaats willen we dan ook graag weer onze waardering uitspreken voor iedereen die hier dagelijks een bijdrage aan levert. Dat zijn in de eerste plaats al onze medewerkers en vrijwilligers. Maar tevens de raad van toezicht, de ondernemingsraad, het bestuur van de medische staf, de patiëntenraad en het verpleegkundig stafconvent. En onze verwijzers, zorgverzekeraars en overige relaties. Met elkaar leveren wij zorg ‘recht uit het hart’ voor alle patiënten uit Groot-Amsterdam.

11 juni 2019
Raad van bestuur OLVG,

Jeroen van Roon, Roxanne Vernimmen, Maurice van den Bosch

1 Profiel van de organisatie

Naam	Stichting OLVG
Adres	Oosterpark 9 / Postbus 95500
Postcode en plaats	1090 HM Amsterdam
Telefoon	(020) 599 9111
Nummer Kamer van Koophandel	41199082
Internetpagina	www.olvg.nl
E-mailadres	olvg@olvg.nl

Stichting OLVG is in 2015 ontstaan uit een fusie van Stichting Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (nu OLVG locatie Oost) en Stichting Sint Lucas Andreas Ziekenhuis (nu OLVG locatie West).

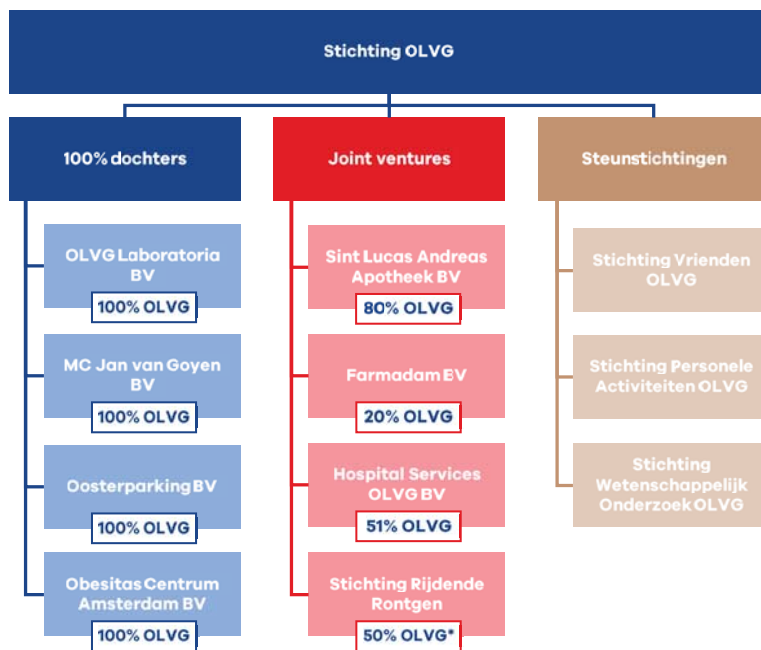
Met een geconsolideerde jaarrekening wordt over Stichting OLVG en alle daaraan gelieerde (dochter)ondernemingen en locaties gezamenlijk verantwoording uitgebracht.

Het maatschappelijk verslag bij de jaarrekening heeft betrekking op Stichting OLVG en haar groepsmaatschappijen. Hierbij zijn de Regeling Verslaglegging WTZi van het ministerie van VWS gevolgd en het format zoals aangereikt op www.jaarverslagenzorg.nl. Stichting OLVG heeft de ANBI-status en publiceert de gegevens die in het kader van de nieuwe ANBI-regeling worden gevraagd.

1.1 Concern

Onderstaande schematische overzicht laat de deelnemingen van OLVG zien.

Deelnemingen OLVG

* Betreft een 50% zeggenschapsbelang, geen kapitaalbelang
Peildatum: 31 december 2018. De deelnemingen AMS Holding en ECLCA zijn beiden opgegeven in 2018 (dd. 19-09-2018) en zijn daarom niet opgenomen in dit figuur

1.2 Organisatiebeschrijving

OLVG is een topklinisch opleidingsziekenhuis op twee hoofdlocaties in Amsterdam Oost en West. Beide hoofdlocaties bieden 24/7 basiszorg en spoedeisende hulp, met een Intensive Care en een centrum voor moeder en kind. Naast deze hoofdlocaties heeft OLVG in 2018 polikliniekfuncties op

locatie Spuistraat, en wordt poliklinische zorg en esthetische chirurgie geleverd op buitenlocatie Medisch Centrum Jan van Goyen BV. Met ingang van 1 januari 2018 zijn de laboratoriumactiviteiten verzelfstandigd in OLVG Lab BV als 100% dochteronderneming van Stichting OLVG.

De unieke positie als toonaangevend stadsziekenhuis van Groot Amsterdam blijkt uit het feit dat OLVG medische zorg biedt aan jaarlijks circa 500.000 patiënten. De Spoedeisende Hulp-afdelingen van beide locaties vormen samen de grootste SEH van Nederland. De cardiologen van het Hartcentrum voeren jaarlijks 2.100 dotterbehandelingen, ruim 650 ablaties, ruim 80 TAVI's, 200 pacemakers en bijna 200 ICDs. Per jaar worden 800 openhartoperaties uitgevoerd. In het Neurocentrum worden jaarlijks 800 patiënten met een beroerte opgenomen. Jaarlijks vinden er op beide locaties ruim 6.000 bevallingen plaats; 65% van de nieuwe Amsterdammers wordt in OLVG geboren.

Toelatingen

De Wet Toelating Zorginstellingen (WTZi) maakt, binnen de categorie instellingen voor medisch-specialistische zorg, onderscheid tussen *Academische, Algemene en Categorale ziekenhuizen*. In de categorie *Algemene ziekenhuizen* is OLVG een topklinisch opleidingsziekenhuis en in die hoedanigheid ook lid van de Vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsziekenhuizen (STZ). OLVG huisvest 26 erkende vervolgopleidingen: 22 medische vervolgopleidingen die vallen onder de RGS1-erkende medisch specialismen; daarnaast 4 anderszins geregistreerde opleidingen tot specialist betreffende klinische chemicus; intensivist; ziekenhuisapotheker en klinisch psycholoog. Als opleidingsziekenhuis zit OLVG in de opleidings- en onderwijsregio (OOR) van het AMC en het VUmc.

Werkgebied

Het adherentiegebied van OLVG voor de basiszorg strekt zich uit tot de regio Groot Amsterdam. Voor de topklinische zorg en de derdelijns verwijzingen naar de verschillende *centers of excellence* strekt het verzorgingsgebied zich uit van regionaal tot landelijk.

Missie, visie en strategie

OLVG is hét stadsziekenhuis van de regio Groot Amsterdam, met twee hoofdlocaties in Oost en West. OLVG wil een sleutelrol vervullen in de verbetering van de gezondheid en zorg voor iedereen in onze stedelijke omgeving. Voor een beter leven in een gezonder Amsterdam.

De kerntaken van OLVG zijn en blijven: kwalitatief hoogstaande en veilige zorg leveren, de zorg verbeteren door middel van onderzoek en een nieuwe generatie zorgverleners opleiden. In 2018 zijn de activiteiten vormgegeven vanuit de strategische koers voor 2017-2019, waarin onderstaande vijf accenten centraal staan. In 2019 zal deze koers worden herzien op basis van de laatste ontwikkelingen in de zorg en externe omgeving van OLVG:

1. Locaties. De hoofdlocaties zijn in Oost en West. Dit blijven de pijlers voor 24/7 acute zorg in de stad en aantrekkingskracht voor gespecialiseerde en complexe zorg in de gehele metropoolregio. De decentrale locaties (Spuistraat en Medisch Centrum Jan van Goyen) kunnen zich bewijzen als waardevolle platforms voor kleinschalige electieve zorg.
2. E-Health. E-Health in zijn diverse verschijningsvormen krijgt een nadrukkelijke plek in de strategische beleidsvorming en investeringscapaciteit.
3. Partnerships. Na een tijdperk van focus op fuseren worden nu weer diverse typen partnerships ontwikkeld om de zorg en strategische positie van OLVG te verbeteren.
4. Trots op OVLG. De trots op OVLG wordt verder opgebouwd en uitgedragen, zodat OLVG aantrekkelijk blijft als merk voor patiënt en toptalent.
5. Professioneel en zakelijk. OLVG is al een topziekenhuis in professioneel opzicht en wordt een topziekenhuis in zakelijk opzicht (financieel en ondernemerschap).

¹ RGS: Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten. De RGS is verantwoordelijk voor (her)registratie van huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, artsen verstandelijk gehandicapten, medisch specialisten, sociaal geneeskundigen en profielartsen. Daarnaast is de RGS verantwoordelijk voor de erkenning van opleiders, opleidingsinrichtingen en opleidingsinstituten.

Karakter OLVG

De kernwaarden, oftewel eigenschappen die het karakter van OLVG typeren en waarmee invulling wordt gegeven aan de missie en visie van het ziekenhuis, zijn:

- Thuis in onze wereldstad
- Recht uit het hart
- Altijd in ontwikkeling

Het karakter van OLVG maakt onderdeel uit van het leiderschaps- en management development programma.

2 Kerngegevens

2.1 Personeelsformatie

	2018	2017
Aantal medewerkers in loondienst	5.890	5.907
- waarvan patiëntgebonden functies	4.274	4.208
- waarvan medisch specialisten	391	405
FTE medewerkers in loondienst	4.571	4.611
- waarvan patiëntgebonden functies	3.335	3.418
- waarvan medisch specialisten	336	342

Kerngegevens personeel enkelvoudige cijfers per 31-12-2018 en 31-12-2017.

Cijfers 2017 zijn incl. personeelsgegevens van de laboratoria, 2018 excl. vanwege verzelfstandiging op 1 januari 2018.

In 2018 waren op beide locaties daarnaast ook vrijwilligers actief.

2.2 Financieel resultaat

Hieronder worden het geconsolideerde resultaat, de vermogenspositie en de financiële ratio's verkort weergegeven. De uitgebreide financiële verantwoording is te vinden in de jaarrekening.

2.2.1 Geconsolideerd resultaat

Bedrijfsopbrengsten	2018	2017
Zorgomzet	512,6	516,9
Subsidies	40,1	40,3
Overige bedrijfsopbrengsten	18,4	18,6
Totaal bedrijfsopbrengsten	571,1	575,8

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

Bedrijfslasten	2018	2017
Personeelskosten	365,3	351,2
Afschrijvingskosten	33,2	33,1
Overige bedrijfskosten	165,7	173,3
Totaal bedrijfslasten	564,2	557,6
Bedrijfsresultaat	6,9	18,3

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

Resultaat	2018	2017
Bedrijfsresultaat	6,9	18,3
Financiële baten en lasten bedrijfsvoering	(5,7)	(6,0)
Resultaat deelnemingen	(0,1)	0,1
Vennootschapsbelasting	0,0	0,0
Aandeel derden	0,0	0,0
Resultaat boekjaar	1,1	12,4

(afgeronde bedragen, in miljoenen euro's)

2.2.2 Vermogenspositie en financiële ratio's

Ratio's *)	2018	2017
Vermogensniveau	22,9%	22,5%
Solvabiliteit	32,9%	31,9%
Resultaatsmarge	0,2%	2,2%
Liquiditeit (current ratio)	1,22	1,26

*) Gehanteerde definities:

- Vermogensniveau: eigen vermogen/opbrengsten
- Solvabiliteit: eigen vermogen/balanstotaal
- Resultaatsmarge: resultaat/opbrengsten
- Current ratio: vlottende activa/vlottende passiva

3 Maatschappelijk ondernemen

3.1 Stakeholders

De dialoog met de belangrijkste stakeholders van OLVG, de patiënten, wordt gevoerd in het een-op-een contact met de behandelaar(s), via spiegelgesprekken en patient journeys, met de patiëntenverenigingen en met de patiëntenraad als belangenbehartiger. Via het patiëntenpanel, een instrument dat beschikbaar is voor zowel de dienst Kwaliteit & Verbetering als de Patiëntenraad, wordt online input opgehaald op basis waarvan gevraagd en ongevraagd advies wordt uitgebracht aan de raad van bestuur. Met de introductie van het portal MijnOLVG is een belangrijke stap gezet op het gebied van patiëntenparticipatie. Het aantal patiënten dat gebruik maakt van mijn OLVG is in 2018 van 30.000 naar bijna 60.000 gestegen. Via de CQ-index verkrijgt OLVG (benchmark) informatie over de beleving en tevredenheid van deze stakeholdersgroep.

OLVG is actief in lokale netwerken, zoals de Stichting Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam (Sigra). OLVG werkt samen met ketenpartners (huisartsenorganisaties, verpleging, verzorging en thuiszorg, revalidatiecentra) en collega ziekenhuizen in de regio.

Met de omliggende ondernemers(verenigingen) wordt contact onderhouden.

Met de gemeente voert OLVG overleg over de 'agenda voor Amsterdam'. Op die manier worden de zorgagenda en de ambitie om 'beter in Amsterdam' te zijn, actief onder de aandacht gehouden. Dit strekt zich ook uit naar bereikbaarheid, werkgeverschap en duurzaamheidsbeleid.

De financiële stakeholders, de banken en de zorgverzekeraars worden proactief geïnformeerd over de strategische en beleidsmatige keuzes van OLVG. Frequent wordt overleg gevoerd over zorginkoop en (lange termijn) financiering.

In de paragrafen over duurzaamheid in hoofdstuk 3 en innovatie in hoofdstuk 5, wordt op deze specifieke deelterreinen ook ingegaan op het stakeholdersbelang.

3.2 Samenwerking

Voor het behoud van topklinische functies richt OLVG zich in toenemende mate op samenwerking en alliantievorming. Ook vormt dit expliciet onderdeel van de strategische koers van OLVG, waarin een pijler 'Partnerships' is opgenomen. Strategische, lokale samenwerkingspartners voor OLVG zijn het Amsterdam UMC, het BovenIJ Ziekenhuis (o.a. in DiaBoss, CMA en OCA), met het Nederlands Kanker Instituut/Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis (NKI/AvL) en het Zwaans Medisch Centrum (ZMC). Per 1 januari 2018 is OLVG LAB verzelfstandigd, daar worden nu ook de mogelijkheden van samenwerking met andere aanbieders verkend.

Eerstelijnszorg

OLVG werkt nauw samen met de huisartsen en verloskundigen in het adherentiegebied. Op beide locaties is ook een aantal eerstelijnszorgverleners in het ziekenhuis zelf gevestigd. Op locatie West betreft dit het Bevalcentrum West, de Huisartsenpost Amsterdam, het Sportmedisch Adviescentrum en een kindertandartspraktijk. Op locatie Oost is een eigen huisartsenpraktijk (Buitenhof) een huisartsenpost en een spoed tandartspraktijk. Beide locaties huisvesten een poliklinische apotheek en een ambulancepost.

Vanaf 1 september zijn de mogelijkheden voor teleconsultatie uitgebreid met de interne geneeskunde in de volle breedte. Hierbij kunnen huisartsen digitaal advies van de specialist op een gestructureerde wijze. Op OLVG, locatie Spuistraat is vanaf 1 oktober 2018 het Huisartsenpluspunt Centrum geopend. Daar doen KNO-arts en Longarts elke twee weken een spreekuur voor 1,5 lijns adviesconsulten.

OCA

Het Oncologisch Centrum Amsterdam (OCA) is een samenwerkingsverband van oncologisch specialisten van OLVG en het BovenIJ Ziekenhuis. Het uitgebreide aanbod van specialisten in beide ziekenhuizen maakt een multidisciplinaire, persoonlijke aanpak dicht bij huis mogelijk. Er wordt nauw samengewerkt met de huisartsen, NKI/AvL, AMC en VUmc.

Naast lokale en regionale samenwerking maakt OLVG deel uit van landelijke netwerken:

Santeon

OLVG is een van de zeven ziekenhuizen die samen Santeon vormen. In deze vereniging bundelen topklinische ziekenhuizen verspreid over heel Nederland hun krachten in het streven de uitkomsten van zorg te verhogen. Naast OLVG zijn dat het St. Antonius Ziekenhuis in Utrecht/Nieuwegein, het Canisius-Wilhelminaziekenhuis in Nijmegen, het Catharinaziekenhuis in Eindhoven, het Martini Ziekenhuis in Groningen, het Medisch Spectrum Twente in Enschede en het Maasstad Ziekenhuis in Rotterdam.

In 2018 heeft Santeon wederom veel werk gemaakt van het gezamenlijk meten, vergelijken en verbeteren van de uitkomsten van zorg. Binnen het programma Zorg voor Verbetering is het aantal aandoeningen waarvoor een structurele Value-Based Health Care (VBHC) verbetercyclus is ingericht weer verder uitgebreid. Ook heeft het ministerie van VWS een subsidie van € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitrol van het gezamenlijk project 'Uitkomstinformatie voor samen beslissen' met de 7 Santeon ziekenhuizen en ZonMw. Doel van dit project is te onderzoeken hoe uitkomsten van de zorg het beste kunnen worden ingezet zodat patiënten beter kunnen meebeslissen over zowel de juiste behandelaar als de juiste behandeling. Het project is in september 2018 gestart en heeft een looptijd van 3 jaar.

STZ

OLVG is lid van de Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen (STZ). STZ is de vereniging van voorhoedeziekenhuizen die samen werken aan betere patiëntenzorg, met patiëntgericht wetenschappelijk onderzoek, topklinische zorg en opleiding. In 2018 is het STZ topklinisch zorgregister gelanceerd, waar OLVG een actieve bijdrage in heeft geleverd. Op dit moment zijn er door OLVG 6 aandoeningen in het register aangemeld en beoordeeld. Dit zijn:

- Schouder Elleboog Expertisecentrum groot Amsterdam (Orthopedie)
- Landelijk expertisecentrum voor HME-MO (hereditaire multiple exostosen en multiple osteochondromen) (Orthopedie)
- Expertisecentrum diagnostiek en behandeling van OSAS (KNO)
- Expertisecentrum voor HIV zorg (Interne geneeskunde)
- Expertisecentrum voor laboratoriumdiagnostiek in de hemato-oncologie (Klinische chemie en interne geneeskunde)
- Expertisecentrum voor interstitiële longaandoeningen (Longgeneeskunde)

3.3 Duurzaamheidsbeleid

OLVG heeft samen met meer dan 100 andere partijen de 'Green Deal 2.0 Duurzame Zorg voor een gezonde toekomst' ondertekend. Dit is een vervolg op de Green Deal uit 2015. De inzet is het terugdringen van CO2 uitstoot, zuiniger gebruik van grondstoffen, minder medicijnresten in het afvalwater en een gezonde leefomgeving voor patiënt, cliënt en zorgmedewerker.

Op beide locaties zijn de criteria van Milieuthermometer Zorg (een certificeerbaar milieuzorgsysteem specifiek voor zorginstellingen) de basis van het duurzaamheidsbeleid. Locatie Oost voldoet aan het gouden niveau, locatie West aan het zilveren niveau.

OLVG heeft een Kernteam Duurzaamheid dat ambitie heeft geformuleerd in de Duurzaamheidsagenda 2018-2022. Deze zijn daarnaast inzichtelijk gemaakt via een infographic. Het duurzaamheidsjaarverslag 2018 is vastgesteld en openbaar gemaakt.

In 2018 ontstond bij het inzamelen van de oude SLAZ en OLVG dienstkleding ruim 3.000 kg aan gebruikt textiel. In veel gevallen zou dit een enkeltje afvalcentrale betekenen, maar de afdeling Huisvesting zocht naar een duurzamere oplossing. Het resultaat: een eigentijdse meubellijn. Samen met PLANQ, een designstudio uit Amsterdam Noord, is gewerkt aan meubilair gemaakt van oude dienstkleding. De eerste designstoelen met roots van OLVG zijn een feit en daar zijn we trots op. De eerste stoelen zijn uitgereikt aan de afscheidnemende bestuursleden Hans van der Schoot en Françoise Dings. Er is genoeg materiaal om nog meer meubels te maken, die in toekomstige projecten ingezet zullen worden.

4 Toezicht, bestuur en medezeggenschap

4.1 Zorgbrede governancecode

In 2017 is de nieuwe zorgbrede governancecode 2017 geïmplementeerd. Van alle zeven principes en de deelaspecten daarbinnen is in een werkdocument in beeld gebracht wat de stand van zaken in de organisatie is en welke punten eventueel nog aanvullende aandacht behoeven. In 2018 (geldend per 1 januari 2019) zijn de statuten van OLVG aangepast in lijn met deze governancecode. De code dient tevens als leidraad voor de samenstelling, de beloning, het functioneren en het evalueren van de raad van toezicht en zijn subcommissies. Om de naleving van governance code goed te borgen is in 2018 is in iedere vergadering van de raad van toezicht 1 principe uit de governancecode diepgaander besproken. Bepaalde aspecten uit de governancecode zijn tevens aan de orde geweest in de NIAZ Qmentum audit in 2018 via de governance normenset.

4.2 Raad van toezicht

De raad van toezicht van OLVG bestaat uit zes leden. Eén lid wordt benoemd op voordracht van de patiëntenraad, in de huidige samenstelling is dat mevrouw Willemse. Ten tijde van de juridische fusie in 2015 zijn de destijds zittende leden van de raad van toezicht herbenoemd met behoud van de vigerende zittingstermijn. De toezichthoudende taak wordt onbelemmerd en onafhankelijk uitgevoerd, zonder belangenverstrengeling met eventuele nevenfuncties.

4.2.1 Samenstelling

Leden van de raad van toezicht in 2018:

- de heer mr. R.J. (Rutger) Schimmelpenninck, voorzitter einde (2^e) termijn: 01-01-2022
- de heer J.J.B.M. (Just) Spee, vice-voorzitter einde (1e) termijn: 01-01-2022
- de heer drs. D. (Dave) del Canho (*) einde (1e) termijn: 01-01-2020
- mevrouw drs. P.M. (Paulien) Pistor einde (1e) termijn: 01-11-2022
- de heer prof. dr. J.A.M. (Jan) Kremer einde (1e) termijn: 01-11-2020
- mevrouw drs. J.M.M. (Marie-José) Willemse (**) einde (3e) termijn: 20-05-2019
- de heer Y. (Ype) de Haan einde (2e) termijn: 01-08-2018

(*) de heer Del Canho was sinds 2012 lid van de raad van toezicht van het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis en is vandaaruit in 2014 benoemd voor zijn eerste termijn in de raad van toezicht van het toenmalige Onze Lieve Vrouwe Gasthuis.

(**) mevrouw Willemse is in 2018 vanwege de continuïteit op voordracht van de patiëntenraad voor nog een derde termijn van 1 jaar herbenoemd, deze 3^e termijn verloopt in 2019.

Mutaties in de raad van toezicht

Per 1 januari 2018 is, na het doorlopen van de gebruikelijke search- en adviesprocedure, de heer drs. J.J.B.M. (Just) Spee toetreden tot de raad van toezicht, als opvolger van de heer Schreve. De heer Spee is vervolgens binnen de raad van toezicht benoemd als vice-voorzitter en lid van de Auditcommissie.

Per 1 januari 2018 is de heer Schimmelpenninck herbenoemd voor een periode van vier jaar, en is de heer Del Canho herbenoemd voor nog een periode van twee jaar in verband met zijn totale zittingstermijn in de raad van toezicht van OLVG en rechtsvoorganger Sint Lucas Andreas Ziekenhuis. De heer de Haan heeft per 1 augustus 2018 afscheid genomen. In de zomer van 2018 is de procedure voor de opvolging van de heer De Haan gestart. Per 1 november 2018 is mevrouw drs. P.M. (Paulien) Pistor toetreden tot de raad van toezicht. Mevrouw Pistor is vervolgens binnen de raad van toezicht benoemd als lid van de commissie Kwaliteit & Veiligheid.

4.2.2 Nevenfuncties

Relevante² nevenfuncties per 31 december 2018

- de heer Schimmelpenninck
 - Zelfstandig juridisch adviseur
 - President commissaris Nederlands Elektriciteit Administratiekantoor B.V.
 - Voorzitter bestuur Stichting het Deutzenhofje
 - Voorzitter Genootschap Amsterdams Museum
 - Bestuurslid Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen³
 - Bestuurder Stichting FORclaims
 - Bestuurder Stichting Kasteel Rechteren
- de heer Spee
 - Lid raad van toezicht Brunel International
 - Lid raad van toezicht CTS Inventim
 - Lid raad van toezicht ADG Diensten Groep³
 - Lid raad van toezicht Unicef Nederland
 - Lid raad van toezicht Panther Media Group
 - Commissaris Belegging- en Beheersmaatschappij Duinrell B.V.
 - Bestuurder Stichting NedBricks
- de heer Del Canho
 - Managing partner Del Canho en Engelfriet
 - Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Transavia (voorzitter per 1 april 2019)
 - Vicevoorzitter Raad van Commissarissen GVB
 - Lid van de Raad van Ambassadeurs van het Nationaal Holocaust Museum i.o.
 - Lid van de Visitatie Commissie van de Stichting Chevron Pensioenfonds
- de heer Kremer
 - Hoogleraar patiëntgerichte innovatie en strategisch adviseur bij het Radboudumc
 - Voorzitter van de Kwaliteitsraad van het Zorginstituut
 - Lid van de raad voor Volksgezondheid & Samenleving
 - Lid van de Raad van Commissarissen van Ksyos
 - Adviseur bij Strategy&
- mevrouw Willemse
 - Voorzitter Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RVS)
- mevrouw Pistor
 - Ondernemer
 - Bestuurslid Vereniging van Overheidsmanagement

De actuele samenstelling van de raad van toezicht en de (neven)functies van de leden wordt ook gepubliceerd in de DigiMV en op de website van OLVG.

4.2.3 Commissies

Binnen de raad van toezicht zijn drie commissies werkzaam:

- Commissie Benoeming, Beloning & Beoordeling (BBB): Schimmelpenninck en Kremer;
- Auditcommissie: Del Canho en Spee;
- Commissie Kwaliteit & Veiligheid (K&V): Willemse, Pistor (m.i.v. 1-11-2018) en Kremer.

De Commissie BBB richt zich op de search en benoeming van de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht en op de arbeidsvoorwaarden en remuneratie van de bestuurders. Tevens houdt deze commissie zich bezig met de voorbereiding van de evaluatie van zowel de raad van toezicht als de raad van bestuur.

De Auditcommissie richt zich specifiek op het financieel-economische beleid en de bedrijfsvoering, met speciale aandacht voor de begroting, maandrapportages en de jaarrekening.

² Exclusief persoonlijke Stichtingen en B.V.s

³ En soortgelijke functies bij verbonden rechtspersonen

De Commissie K&V richt zich op het beleid en actuele thema's op het gebied van de kwaliteit, verbetering en veiligheid en van zorg.

De commissies adviseren op deze deelterreinen aan de raad van toezicht, die de verslagen van de commissievergaderingen inclusief conclusies en adviezen bespreekt in de voltallige vergadering. De relevante portefeuillehouder Raad van Bestuur en voorzitter Raad van Bestuur zijn beiden aanwezig bij de commissie vergaderingen voor de Auditcommissie en commissie K&V.

4.2.4 Taken en verantwoordelijkheden

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de begroting, de jaarrekening, het meerjarenbeleid van het ziekenhuis en strategische beslissingen van de raad van bestuur.

De raad van toezicht zorgt voor de benoeming, beloning en evaluatie van (de leden van) de raad van bestuur, en houdt integraal toezicht op het beleid van de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken binnen OLVG. Onder andere door te functioneren als klankbord, draagt de raad van toezicht zorg voor een goed functionerende raad van bestuur.

Statuten

De samenstelling en de bevoegdheden van de raad van toezicht zijn statutair bepaald. In 2018 zijn de statuten aangepast en in lijn gebracht met de zorgbrede governance code in de zorg. Deze nieuwe statuten gelden per 1 januari 2019.

Reglement

De taken en verantwoordelijkheden van de raad van toezicht zijn vastgelegd in een reglement dat, samen met de statuten van Stichting OLVG, inhoud geeft aan het toezicht op en samenspel met de raad van bestuur, evenals op het functioneren van de raad van toezicht zelf. Deze waren in 2017 reeds aangepast aan de nieuwe zorgbrede governance code, naar een voorbeeld vanuit de NVTZ.

4.2.5 Werkwijze en informatievoorziening

Om te kunnen voldoen aan de toezichthoudende taken wordt de raad van toezicht periodiek geïnformeerd over de realisatie van het strategisch beleid en het behalen van de doelstellingen in het jaarplan, eventuele risico's en geplande investeringen, de financiële stand van zaken, de kwaliteit en veiligheid van zorg, HRM-gerelateerde zaken, de besturing van de organisatie en de naleving van wet- en regelgeving. De wijze van informatievoorziening aan het toezichthoudende orgaan is conform de statuten vastgelegd in een informatieprotocol. Het inhoudelijke protocol is vertaald naar een jaarkalender die inzichtelijk maakt welke onderwerpen op welk moment op de agenda staan. Dit beslaat de terreinen kwaliteit & veiligheid, informatieveiligheid, finance & control, HRM/medewerkers, governance & compliance, strategie en actualiteit. Daarnaast wordt de raad van toezicht zo nodig tussentijds ad hoc geïnformeerd, bijvoorbeeld indien zich een calamiteit heeft voorgedaan of indien OLVG in de media verschijnt.

Als onderdeel van de informatievoorziening en om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen in het ziekenhuis, gaan de leden van de raad van toezicht regelmatig op werkbezoek bij de (medische) afdelingen op beide locaties van het ziekenhuis. In 2018 vonden bezoeken plaats aan de afdeling Neurologie locatie West, de afdeling Kindergeneeskunde locatie West, afdeling Juridische zaken. Daarnaast was een delegatie van de Raad van Toezicht aanwezig bij de strategiemiddagen van OLVG, het mini-symposium over verpleegkundig onderzoek en hebben diverse afdelingen binnen de raad van toezicht vergaderingen een voordracht gehouden (o.a. afdeling HRM, afdeling Geriatrie). Ook in 2019 worden weer minimaal vier werkbezoeken ingepland.

Bezoldiging

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de WNT II, de aanvullende 'Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen in de zorg', en de klasse-indeling voor instellingen in de zorg. Hierbij gelden als uitgangspunten dat OLVG in de hoogste categorie valt, te weten klasse V, en dat het toegestane percentage voor de individuele toezichthouders wordt

gekoppeld aan het voor dat jaar geldende bezoldigingsmaximum. Er geldt geen opslagpercentage voor lidmaatschap van de subcommissies. De bezoldiging wordt jaarlijks openbaar gemaakt in de jaarverantwoording. Eind 2018 is de indexering voor 2019 goedgekeurd.

Evaluatie

De raad van toezicht evalueert volgens het reglement jaarlijks het eigen functioneren, inclusief dat van de commissies. Eind 2018 is deze evaluatie, door de commissie BBB voorbereid en uitgebreid besproken in de plenaire vergadering met de raad van bestuur van 18 december 2018. In de evaluatie van de raad en de subcommissies over het jaar 2018 zijn onder andere de volgende punten aan bod gekomen:

- De behoefte om meer tijd te besteden op de kern aandachtspunten en “business as usual” ter info mee te geven.
- Meer aandacht voor de volgende onderwerpen:
 - Zicht op het functioneren en ontwikkeling van het 2e echelon management;
 - Aandacht voor ontwikkelingen op het gebied van de zorg in de regio, na de post-fusie fase van OLVG.
- Aandachtpunten in de gevolgde selectieprocessen in 2018 zijn besproken, deze worden meegenomen in de volgende rondes die in de toekomst volgen.

4.2.6 Overleg

In 2018 heeft de raad van toezicht volgens de vooraf opgestelde jaarplanning zeven maal een reguliere vergadering gehouden in aanwezigheid van de raad van bestuur: op 1 februari, 20 maart, 22 mei, 10 juli, 18 september, 30 oktober en 18 december. Een extra vergadering heeft in het verslagjaar op 18 november plaatsgevonden, in het kader van de overgang van de vakgroep Geriatrie vanwege faillissement van MC Slotervaart. De voltallige raad van toezicht was bij de plenaire vergaderingen aanwezig, dan wel tijdig geconsulteerd.

De voorbereiding van de vergaderingen van de raad van toezicht gebeurt in het voorzittersoverleg, waaraan de voorzitter en vicevoorzitter van de raad van toezicht en de voorzitter van de raad van bestuur deelnemen. Direct voorafgaand aan iedere plenaire vergadering heeft de raad van toezicht intern overleg zonder de raad van bestuur.

Bij het opstellen van de agenda van de raad van toezicht en haar commissies wordt voor de hoofdlijnen het informatieprotocol gevolgd.

De Auditcommissie is in het verslagjaar volgens planning vijf keer bijeen geweest: op 12 maart, 22 mei, 3 september, 18 oktober en 4 december. Een extra vergadering heeft in het verslagjaar op 18 december plaatsgevonden, in het kader de financiële cijfers van OLVG op dat moment. De vergaderingen van de Auditcommissie worden bijgewoond door de (portefuillehouder) raad van bestuur en de manager Financiën. Tevens is structureel de externe accountant aanwezig.

De commissie K&V heeft in het verslagjaar volgens planning driemaal vergaderd: op 22 februari, 28 mei en 18 oktober. De vergaderingen van de commissie K&V worden bijgewoond door de (portefuillehouder) raad van bestuur en het management en adviseurs van de dienst Kwaliteit & Verbetering.

De commissie BBB heeft in 2018 veel extra inspanning gericht op een adequate invulling van de vacatures in de raad van bestuur en de raad van toezicht. Hierbij werden ook de adviesorganen van het ziekenhuis geconsulteerd en samengewerkt met een extern bureau. De commissie was verder betrokken bij de voorbereidingen voor de evaluatie van de raad van toezicht. Eens per jaar neemt deze commissie de declaraties van de raad van bestuur door.

Een vertegenwoordiging van de raad van toezicht woont twee keer per jaar een overlegvergadering bij van de ondernemingsraad met de raad van bestuur. Dit gebeurt als daar de jaarrekening en de begroting worden behandeld. Daarnaast is er jaarlijks een strategisch overleg tussen raad van bestuur en ondernemingsraad. Ook is er doorgaans twee keer per jaar bilateraal overleg van de voorzitter

raad van toezicht en de voorzitter raad van bestuur enerzijds met de respectievelijke voorzitters van de adviesorganen ondernemingsraad, bestuur medische staf en patiëntenraad anderzijds. Desgewenst vindt ook tussentijds overleg plaats tussen toezichthouder en adviesorganen. De toezichthouder heeft contact met het tweede echelon management tijdens strategiedagen, bij bepaalde inhoudelijke onderwerpen op de agenda van de raad van toezicht, en tijdens werkbezoeken in de organisatie.

4.2.7 Besluiten

De raad van toezicht heeft in 2018 onder meer goedkeuring verleend aan de volgende besluiten:

- Benoeming Just Spee als lid raad van toezicht
- Akkoord uitvoeringsregelingen BV vorming MC Jan van Goyen
- Gewijzigde bezetting commissies RvT: AC, K&V en BBB
- Opheffen adhoc commissie Governance
- Aanwijzen Just Spee als vicevoorzitter raad van toezicht
- Verlenging van werkzaamheden KPMG controle jaarrekening met één jaar
- Benoeming mevr. Pistor als lid raad van toezicht
- Vaststelling statuten OLVG
- Vaststelling salariering topfunctionarissen conform de WNT

4.2.8 Slotwoord raad van toezicht

2018 was een jaar voor de ziekenhuizen met toenemende personeelstekorten en daarmee gepaard gaande toenemende wachtlijsten. Daar bovenop volgde eind oktober het faillissement van MC Slotervaart, wat de druk op de andere ziekenhuizen in de regio Amsterdam nog verder vergrootte. Deze tekorten maken het eens te meer noodzakelijk dat ziekenhuizen hun werknemers zo goed mogelijk inzetten en onderling goed samenwerken. Goede aandacht voor de werknemers gaat hand in hand met goede aandacht voor de patiënt.

2018 was voor OLVG een moeilijk financieel jaar. De druk op de zorg uitte zich ook in de resultaatcijfers van OLVG. De basis op orde en een daarmee gepaarde gezonde bedrijfsvoering is een randvoorwaarde voor succes voor OLVG in de toekomst. Hier zijn voor 2019 maatregelen voor getroffen, samen moeten we scherper aan de wind varen. Vernieuwende manieren om zorg te leveren dragen daar aan bij.

De raad van toezicht is de bestuurders, medewerkers en vrijwilligers van OLVG, en iedereen die met OLVG samenwerkt erkentelijk voor de inzet in 2018.

4.3 Raad van bestuur

De raad van bestuur is statutair eindverantwoordelijk voor de strategie, het beleid, de financiering en de realisatie van de organisatiedoelstellingen van OLVG. Stichting OLVG heeft een bestuursmodel met een raad van bestuur met een gezamenlijke eindverantwoordelijkheid en een inhoudelijke portefeuilleverdeling. De taken en verantwoordelijkheden van de raad van bestuur staan beschreven in het reglement. Deze is in lijn met de nieuwe zorgbrede governance code, naar een voorbeeld vanuit de NVZD. De raad van bestuur delegeert een deel van zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden aan het (RVE-)management.

4.3.1 Samenstelling

In 2018 bestond de raad van bestuur uit vier leden, waarbij er sprake was van een aantal wisselingen:

- de heer prof. dr. M.A.A.J. (Maurice) van den Bosch, voorzitter (per 1 april 2018), lid (tot 1 april 2018)
- de heer dr. J.Th.M. (Hans) van der Schoot, lid (tot 1 januari 2019), voorzitter (tot 1 april 2018)
- de heer drs. J. (Jeroen) van Roon MBA, lid
- mevrouw drs. F.J.H. (Françoise) Dings MBA, lid (tot 1 oktober 2018)

- mevrouw drs. R.H.M. (Roxanne) Vernimmen, lid (per 1 november 2018)

De heer Van der Schoot was begin 2018 voorzitter van de raad van bestuur. Hij is op 1 april 2018 benoemd als bestuursvoorzitter van de Vereniging STZ. Het voorzitterschap van de raad van bestuur is toen overgedragen aan de heer Van den Bosch (reeds lid van de raad van bestuur). De heer Van der Schoot bleef in de rest van 2018 deels werkzaam als lid in de raad van bestuur van OLVG en nam eind december afscheid. Mevrouw Dings nam na 4 maanden verlenging van haar tweede benoemingstermijn per 1 oktober 2018 afscheid. In 2018 vond het searchtraject voor haar opvolging plaats. Op basis van dit traject is mevrouw Vernimmen op 1 november 2018 benoemd als lid raad van bestuur.

4.3.2 Nevenfuncties

Relevante⁴ nevenfuncties per 31 december 2018

- de heer Van den Bosch
 - Hoogleraar Radiologie Universitair Medisch Centrum Utrecht
 - Lid raad van toezicht Vilans, portefeuille wetenschappelijk onderzoek en technologie
 - Erelid Pink Ribbon
 - Bestuurder Santeon
- de heer Van Roon
 - Bestuurder Medisch Centrum Jan van Goyen BV
 - Bestuurder OLVG Lab BV
 - Bestuurder Stichting Rijdende Röntgen
 - Bestuurslid Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam (Sibra)
 - Network counsel - Amsterdam Economic Board
- mevrouw Vernimmen
 - Bestuurslid Kunstenaarsverblijf het Vijfde Seizoen
 - Bestuurder Bestuurstafel Gezond Utrecht
 - Commissaris NVvP B.V.
 - Bestuurder Stichting Beheer Cliëntengelden Altrecht / Stichting Cliënten-Steunfonds Altrecht / Stichting Sociaal Voorzieningsfonds Personeel Altrecht
 - Bestuurder Stichting Centrum voor Arbeid en Gezondheid Midden Nederland
 - Bestuurder Stichting FPC 2 Landen
 - Bestuurder Willem Arntsz Stichting

De actuele samenstelling van de raad van bestuur, en de nevenfuncties van de leden, wordt ook gepubliceerd in DigiMV en op de website van OLVG.

De raad van toezicht moet nevenfuncties vooraf beoordelen en goedkeuren, waarbij mogelijke belangenverstremming wordt meegewogen.

4.3.3 Beloningsbeleid

De bezoldiging van de leden van de raad van bestuur is passend binnen de WNT II, de aanvullende 'Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen in de zorg', en de nieuwe klasse-indeling voor instellingen in de zorg. OLVG valt in de hoogste categorie, te weten klasse V. Daaraan is vanaf 1 januari 2016 een bezoldigingsmaximum gekoppeld. Voor bestuurders die voor 1 januari 2016 zijn aangesteld, geldt een overgangsrecht. De bezoldiging wordt jaarlijks vastgesteld door de raad van toezicht en openbaar gemaakt in de jaarverantwoording. De declaraties van de raad van bestuur worden eens per jaar doorgenomen door de commissie BBB van de raad van toezicht.

4.3.4 Evaluatie

De raad van toezicht evalueert volgens het reglement jaarlijks het functioneren van de raad van bestuur, individueel en gezamenlijk. Deze evaluatie heeft eind 2018 plaatsgevonden. Parallel aan het evaluatieproces zijn tevens de doelen voor de individuele en gezamenlijke raad van bestuur voor het nieuwe verslagjaar vastgesteld.

⁴ Exclusief persoonlijke Stichtingen en BV's.

4.4 Besturingsmodel

OLVG is opgebouwd uit resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE's) in het primaire en het ondersteunende proces. Het uitgangspunt is dat de organisatie zoveel mogelijk rond patiëntprocessen wordt vormgegeven, in specialismen (vakgroepen) of aandoeningsgerichte centra. Het organogram van de interne organisatie staat op pag. 21.

Voor de aansturing van het primaire proces is gekozen voor een model met de dokter 'in the lead'. Het RVE-management bestaat uit een unitleider (medisch specialist) en een bedrijfskundig manager, waarbij de unitleider de eindverantwoordelijkheid over de RVE heeft. Het RVE-management werkt locatie-overstijgend.

Gedurende 2017 is het besturingsmodel tussentijds geëvalueerd. De aandachtspunten die daaruit voort zijn gekomen, zijn in 2018 door een ingerichte stuurgroep meegenomen. De stuurgroep is gevraagd om te komen tot een ontwerp voor de doorontwikkeling van het besturingsmodel. Deze stuurgroep is gestart na de zomer, Q1 2019 zullen de uitkomsten van deze stuurgroep met het huis gedeeld worden.

4.4.1 Managementinformatie

Het (financiële) beleid volgt een planning- en controlcyclus. Voor de zomer formuleert de raad van bestuur in de kaderbrief de uitgangspunten die bij het opstellen van de interne begroting worden gehanteerd. Op basis van deze uitgangspunten dienen de bedrijfseenheden en diensten jaarplannen en begrotingen in. Deze plannen worden gezamenlijk geanalyseerd op haalbaarheid en verwerkt in het jaarplan en de begroting voor het gehele ziekenhuis. Na goedkeuring van de begroting door de raad van toezicht stelt de raad van bestuur de interne budgetten vast. Bewaking van deze intern vastgestelde budgetten gebeurt maandelijks aan de hand van rapportages en analyses, waaronder financiële, personele en productieoverzichten. Maandelijks wordt ook de volledige exploitatie van het ziekenhuis opgesteld en geanalyseerd. Vanuit het datawarehouse worden rapportages opgesteld met betrekking tot productie, personeel, kosten en opbrengsten, kwaliteit en registratie ten behoeve van de organisatorische eenheden. De uitkomsten worden periodiek besproken met het management en de raad van bestuur.

4.4.2 Risicomanagement

Strategisch risicomanagement is een aandachtspunt binnen in de reguliere planning- en controlcyclus. Het doel hiervan is het geheel van risico's op organisatieniveau in kaart te brengen en hierbij passende maatregelen te implementeren. Hierdoor wordt de kans op calamiteiten en incidenten naar een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Het geactualiseerde risicoprofiel dient daarbij als leidraad voor de planning- en controlcyclus van het komende jaar. De businessunits en risicodomeinhouders formuleren op basis van het profiel zo nodig maatregelen die onder andere in de trimestergesprekken en het voltallige managementoverleg worden gemonitord.

In 2018 is het risicoprofiel van OLVG gericht geactualiseerd en schematisch in kaart gebracht, met daarbij de voorgestelde mitigerende maatregelen per risicodomein: strategie, ICT, personele zaken, financiën, vastgoed en zorgtechnologie, kwaliteit en veiligheid, juridische zaken en projecten. In vervolg wordt dit jaarlijks herhaald en besproken met management, raad van bestuur en raad van toezicht.

We lichten hieronder de risico's toe die apart het vermelden waard zijn:

- Het ICT risico wordt onder andere beïnvloed door groeiende complexiteit. Dit wordt veroorzaakt door uitbreiding en innovatie van traditionele systemen, grotere integratie van systemen en data, nieuwe technologieën en stijgende omgevingseisen. Voorgaande wordt geadresseerd middels een adequaat informatiebeleid gebaseerd op standaardisatie en centrale ICT governance, inhoudelijke samenwerkingsverbanden, werken conform frameworks voor architectuur en projectmanagement en het continue op peil houden van kennis en competenties op technisch en functioneel vlak met concentratie op core toepassingen.

- Inzake het privacy risico is gewerkt aan een verbeterplan met acties op het terrein van toegangsbeveiliging en logging van EPIC (EPD). Ook is aandacht besteed aan de opzet van een structuur met verantwoordelijken per organisatorische eenheid voor privacy issues. Communicatie en bewustwording ten aanzien van privacy is geïntensiveerd.
- Risico's betreffende de MC Slotervaart transitie worden specifiek gemanaged. Extra aandacht wordt besteed aan de nieuwe patiëntenstroom op basis van zorgvuldige beoordeling van individuele patiëntendossiers. Overgenomen personeel krijgt een introductie waarbij aandacht besteed wordt aan de manier van werken van medische staf in het OLVG en het verwerken van emoties betreffende het MC Slotervaart faillissement. Tevens worden de financiële effecten van de transitie waarover afspraken gemaakt zijn met zorgverzekeraars in kaart gebracht.

4.4.3 Integriteitsbeleid en klachtenregelingen

OLVG heeft voor medewerkers een gedragscode voor mail- en internetgebruik.

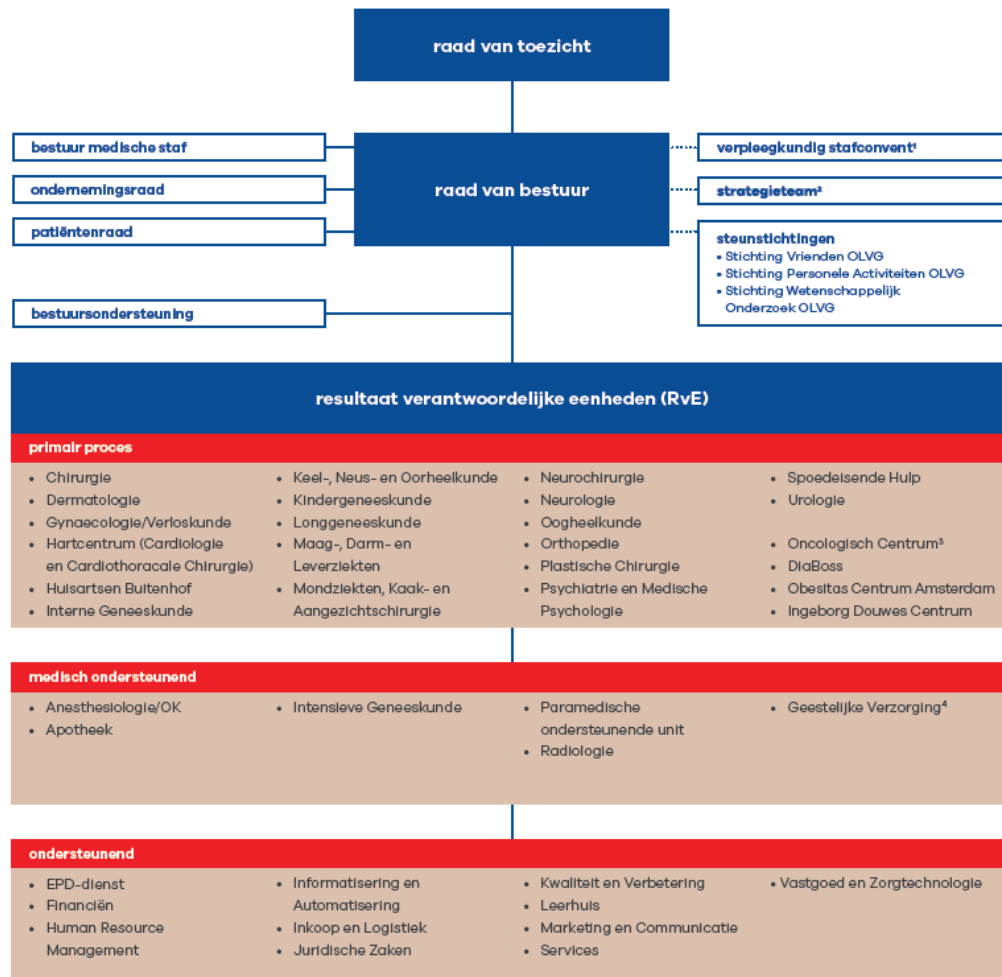
Er is een zogeheten klokkenluidersregeling voor de melding van een vermoeden van een misstand. De klachtenregelingen voor de individuele medewerker zijn geharmoniseerd en vastgesteld. Medewerkers kunnen zich wenden tot een interne of externe vertrouwenspersoon. Op het terrein van het elektronisch patiëntendossier en de inzage in gegevens, zijn er binnen OLVG richtlijnen, privacyregelingen en bijbehorende klachtenregelingen. De medewerker tekent voor deze regelingen bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst.

In aansluiting op de nieuwe Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg (Wkkgz), is de behandeling van klachten van patiënten vastgelegd in de 'Klachtenregeling patiënten OLVG'. In het inkoopproces wordt de Nevi Gedragscode gehanteerd.

4.5 Medezeggenschap

De ondernemingsraad (OR) behartigt de belangen van het personeel, het bestuur medische staf (BMS) vertegenwoordigt de medisch specialisten en de patiëntenraad adviseert de raad van bestuur gevraagd en ongevraagd vanuit het perspectief van de patiënt als gebruiker van het ziekenhuis. Alle medezeggenschapsorganen publiceren jaarlijks elk een eigen jaarverslag waarin onder andere wordt weergegeven over welke onderwerpen advies (of instemming) is gegeven en wat daarmee is gebeurd.

OLVG heeft een verpleegkundig stafconvent (VSC), dat als commissie de verpleegkundige beroepsgroep vertegenwoordigt. Het VSC zet zich voortdurend in om de deskundigheid van de verpleegkundigen verder te bevorderen, zorgt ervoor dat er volgens de laatste inzichten wordt gewerkt en dat er continu verpleegkundig onderzoek wordt gedaan naar verbetering van de verpleegkundige zorg.

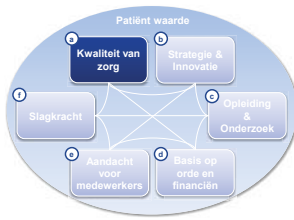

1. Het verpleegkundig stafconvent is een OLVG-brede ziekenhuiscommissie en heeft als doel de stem van verpleegkundigen te vertegenwoordigen in de organisatie en verpleegkundige kwaliteit en professionaliteit te bevorderen en adviseert in die hoedanigheid de raad van bestuur.
2. Het strategie team valt inhoudelijk onder de raad van bestuur maar wordt aangestuurd vanuit de afdeling Kwaliteit en Verbetering.
3. Oncologie is een unitoverstijgend centrum in samenwerking met het BovenIJ Ziekenhuis. Andere (kleinere) centra zijn DiaBoss, Obestas Centrum Amsterdam en Ingeborg Douwes Centrum.
4. Geestelijke Verzorging rapporteert direct aan de raad van bestuur maar staat hoofdzakelijk ten dienste van het primaire proces, vandaar ondergebracht als RvE.

5 Beleid, inspanningen en prestaties

5.1 Operationele doelen

De operationele doelen in het jaarplan 2018 zijn afgeleid van de strategische koers 2017-2019. Hieronder worden de resultaten in het verslagjaar kort weergegeven aan de hand van onderstaande zes thema's. Aansluitend volgt het financieel beleid en de financiële resultaten.

5.1.1 Kwaliteit van zorg

OLVG wil patiënten kwalitatief hoogwaardige zorg bieden, zonder daarbij de betaalbaarheid uit het oog te verliezen. Doelstelling is continue verbetering van de patiëntenzorg, waarbij de uitkomsten voor de patiënt centraal staan. Dit wordt gerealiseerd door te focussen op de drie-eenheid: “Samen. Aantoonbaar. Verbeteren.” Dit is vastgelegd in de kwaliteitsvisie OLVG. Op basis van deze visie wordt jaarlijks een jaarplan

Kwaliteit met speerpunten opgesteld.

NIAZ Qmentum accreditatie

OLVG heeft zich in de eerste helft van 2018 intensief voorbereid op de NIAZ Qmentum accreditatie. In de fase na de fusie heeft dit richting en versnelling gegeven aan de harmonisatie en verbetering van onze zorgprocessen en geleid tot verregaande actualisatie van onze kwaliteitsdocumenten. In januari heeft een proefaudit plaatsgevonden die aantoonde op welke onderwerpen nog extra aandacht nodig was. De officiële audit was in juni 2018. Onze inspanningen zijn beloond; de NIAZ accreditatie is met 4 jaar verlengd, met een stevig compliment voor de ‘Amsterdamse verbeterspirit’. Er zijn zes uitdagingen benoemd waarop plannen van aanpak zijn opgesteld. Met het behalen van deze ziekenhuisbrede accreditatie toont OLVG aan te voldoen aan het kwaliteitskader en is een stevig kwaliteitsfundament gelegd waarop OLVG de komende jaren kan doorbouwen.

Patiëntparticipatie

In 2018 is ingezet op het verder versterken van de patiëntparticipatie. Het doel is patiënten actief te betrekken in de besluitvorming van het eigen behandelproces en in de verbetering van de organisatie van onze zorg met als doel betere gezondheidsuitkomsten, doelmatigere zorg en een hogere tevredenheid. Gestart is met de campagne ‘3 goede vragen’ om praktische invulling te geven aan ‘samen beslissen’ in de spreekkamer. Verder is een veiligheidskaart ontwikkeld en geïmplementeerd om patiënten te informeren over de wijze waarop zij hun eigen veiligheid kunnen bevorderen. Het patiëntenpanel met 780 OLVG-patiënten is vijf maal geraadpleegd over een onderwerp waarin OLVG de mening van patiënten wil ophalen. Onder het motto ‘van de patiënt centraal stellen, naar een onderscheidende patiëntbeleving’ zijn twee nieuwe Patient Journey’s gestart voor de zorgtrajecten macula degeneratie (Oogheelkunde) en borstkanker. De Patient Journey kijkt vraaggericht vanuit het doel van de patiënt en geeft een weergave van wat een patiënt doet, ervaart en beleeft tijdens zijn/haar zorgtraject.

Value based Healthcare programma

In 2018 is het Santeon-brede Value Based Healthcare-programma verder uitgebreid naar 11 aandoeningen. Per aandoening is een scorekaart opgesteld met belangrijke uitkomst- en procesindicatoren. Ook zijn gestructureerde verbetercycli opgezet die voor diverse aandoeningen hebben geleid tot verbeterinitiatieven en implementatie van verbeterplannen. In 2018 zijn twee externe publicaties over VBHC@Santeon Heuparthrose en CVA verschenen waarin de uitkomsten van de verbetercycli worden gedeeld. Hieraan heeft OLVG als lead ziekenhuis een grote bijdrage geleverd.

Daarnaast neemt het hartcentrum van OLVG actief deel aan de VBHC-trajecten van Meetbaar Beter en loopt binnen OLVG een succesvol VBHC-traject HIV

Continu verbeteren (Lean)

Continu verbeteren met Lean is een middel dat NIAZ Qmentum en het programma Slagkracht ondersteunt om met workshops en coaching op de werkvloer, heel praktisch aan de slag te gaan met verbeteren. In 2018 zijn alle poliklinieken getraind om te aan werken met een dagstart, verbeterbord en dagelijks sturen op een kritische prestatie-indicator. Ook zijn 53 medewerkers getraind in de Lean Orange Belt - en 12 medewerkers in de Lean Green Belt opleiding. Alle deelnemers hebben een eigen verbeterproject opgepakt. Leiderschap is zeer belangrijk om tot een cultuur van continu verbeteren te komen. In dit kader is in 2018 gestart met een ziekenhuisbrede weekstart, is het gehele management van het Hart-Long centrum getraind in operationeel sturen middel Lean management en is een leergang "Faciliteren van team in verandering" ontwikkeld en door 60 leidinggevend en projectleiders gevolgd. De registratie van indicatoren, en het actief sturen hierop, wordt ingezet om de kwaliteit van zorg transparant te maken én te verbeteren. In 2018 is de screening van de verpleegkundige indicatoren gestabiliseerd rond de norm van 80%. In het bedrijfsinformatieportaal (BI) is de kwaliteitsinformatie verder uitgebreid en gestart met de bouw van een kwaliteitsdashboard per RVE. Dit dashboard wordt gebruikt voor sturing op kwaliteitsverbetering binnen een RVE en verantwoording over kwaliteit richting de Raad van Bestuur.

Medicatieveiligheid

Ten aanzien van het van medicatieveiligheid is in 2018 ingezet op het verbeteren van de medicatieverificatie op de polikliniek. Het Versnellingsprogramma Informatie Uitwisseling Patient (VIPP) module "Patiënt en Medicatie" is in juli succesvol behaald. Ook is het beleid hoog-risico medicatie geactualiseerd. Om de zorg aan Kwetsbare Ouderen te verbeteren is op de Spoedeisende hulp een verkorte VMS-triage voor 70+ geïmplementeerd. Besloten is niet meer deel te nemen aan het keurmerk Seniorvriendelijk ziekenhuis vanwege het weinig onderscheidend vermogen van het keurmerk en de hoge financiële en administratieve lasten. Dit past in het beleid van OLVG om onnodige registratie tegen te gaan.

5.1.2 Strategie en innovatie

Strategievorming

In 2018 heeft aan oriëntatie voor de nieuwe strategische koers voor OLVG plaatsgevonden. Overlegtafels zoals stuurgroep acute zorg, programma Hotfloor, Kernteam Informatiemanagement zijn belangrijke thema's in de strategische ontwikkeling van OLVG en hebben input gegeven aan de nieuwe visie. Na de bestuurswissels aan het einde van 2018 is de visie tevens op papier gezet. In 2019 wordt deze strategie – na advies van de gremia – vastgesteld.

Locatiedoorontwikkeling

Op basis van de uitkomsten van de Denktank Locatiedoorontwikkeling eind 2017, is verdere planvorming voor de locatiedoorontwikkeling voor de OLVG hoofdlocaties gemaakt in 2018. De belangrijkste stappen zijn voorbereid op twee overlegtafels: projectgroep ontwikkeling Hotfloor en Projectgroep Fysieke Indeling Klinieken.

- De *projectgroep Hotfloor* heeft een plan ontwikkeld waarin de noodzakelijke investeringen (voor de hotfloor Oost) goed gericht genomen worden - gegeven de stip aan de horizon voor OLVG (één 24/7 hoofdlocatie). In 2019 zullen de eerste stappen van dit plan gerealiseerd worden.
- Binnen het project Slagkracht heeft *projectgroep FIK* een masterplan voor de kliniek ontwikkeld, die bijdraagt aan de verdere profilering van onze twee locaties en om te zorgen dat we de fysieke ruimte in onze klinieken optimaal benutten. Dit schuifplan voor onze klinieken zal 2019 afgerond worden.

Centrumvorming en besturingsmodel

In 2018 is OLVG aan de slag gegaan met centrumontwikkeling rondom de aandoeningen Slaap en Oncologie. Het belang van patiëntoriëntatie neemt toe en voor beide aandoeningen is een visie geschreven hoe dit binnen OLVG vorm te kunnen geven – besluitvorming vindt in 2019 plaats. De ervaringen in de ontwikkeling van deze centra binnen OLVG en de tussenevaluatie van ons besturingsmodel in 2017, hebben rond de zomer 2018 geleid tot inrichting van een stuurgroep “Doorontwikkeling besturingsmodel”. Deze stuurgroep denkt na over de doorontwikkeling van ons besturingsmodel, waarbij we onszelf meer patiënt- en waardegericht organiseren.

Meerjarenafspraken zorgverzekeraars

Gedurende 2018 is OLVG samen met Zilveren Kruis een verkenningstraject gestart gericht op het sluiten van een meerjaren overeenkomst vanuit het principe ‘triple aim’. In dit verkenningstraject zijn een aantal eerste zorgthema’s (hartzorg, spoedzorg en geboortezorg) verdiept en zijn inhoudelijke samenwerkingsafspraken gemaakt. Voor deze thema’s zijn proposities uitgewerkt met daarin de prestaties die we voor patiënten en voor OLVG willen leveren en de doelen t.a.v. hoe we onszelf daar de komende jaren op willen verbeteren. Vanwege de onzekerheid die het faillissement van MC Slotervaart met zich meebracht is voor 2019 een eenjarige afspraak gemaakt, maar met de intentie om in 2019 een meerjaren raamovereenkomst te sluiten.

Eind 2018 is tevens een eerste stap gezet in het in lijn brengen van de afspraken met zorgverzekeraars met de interne sturing. Met de benodigde opschaling in capaciteit ten behoeve van het opvangen van zorgvraagverschuiving als gevolg van het sluiten van MC Slotervaart in 2019 is overgegaan op Activity Based Budgetting, waardoor gestuurd wordt op de samenhang tussen het leveren van zorg voor patiënten (productie) en de capaciteit en kosten die daar voor nodig zijn.

eHealth en (klinische) innovatie

Klinische innovaties kunnen resulteren in verbetering en vernieuwing van onze klinische praktijk en de zorg die OLVG levert toekomstbestendig maken. We zetten onder andere in op robotisering om meer en beter in staat te zijn minimaal invasieve ingrepen te bieden. In 2018 heeft OLVG een DaVinci robot aangeschaft om daarmee state-of-the-art operatieve behandelingen te bieden, zich te ontwikkelen tot expertisecentrum sleutelgatchirurgie en een aantrekkelijke werkgever/opleider te blijven.

OLVG zet zich in om zorg op de juiste plek te realiseren. In 2018 lanceerde OLVG diverse apps om zorg op afstand te realiseren voor onze patiënten (o.a. gipsapp, Happi app, pilot Rover en digitale autoanamnese (zie Slagkracht)). Daarnaast is OLVG samen met VV&T partner Cordaan en in samenwerking met de zorgverzekeraar een project gestart om de eerste Virtual Ward in Amsterdam te realiseren. De eerste patiënt verwachten we in 2019 via dit concept te kunnen bedienen.

Dochters OLVG

Lab B.V.

- Verkenning nieuwbouw laboratoria: In 2018 is het voorlopig ontwerp afgerond; besluitvorming zal naar verwachting medio 2019 plaatsvinden.
- Regionale samenwerking: In 2018 is het concept ondernemingsplan voor fusie OLVG lab BV-Comicro-Diagnost-IQ (de A7 laboratoria) afgerond; besluitvorming vindt naar verwachting plaats medio 2019. Er lopen daarnaast verkenningen (van mogelijke samenwerking) met meerdere andere partijen in de regio
- Service level agreements (SLA's): Hierin worden de afspraken vastgelegd over dienstverlening tussen Labs BV en de RVE's en ondersteunende diensten van OLVG. Deze afspraken zullen in medio 2019 worden afgerond en vastgesteld.

MC Jan van Goyen

Jan van Goyen heeft haar financiële positie verder weten te versterken en heeft het jaar positief afgesloten. Daarnaast is er hard gewerkt aan verbetering van de interne organisatie. Dit is o.a. goed zichtbaar via het online portaal van de JvG (AFAS) dat verder doorontwikkeld is en alle voorbereidingen ten behoeve van de NIAZ accreditatie in Q3 2019. Halverwege het jaar is het esthetisch centrum, de cosmetische tak van het OLVG, opgegaan in het MC Jan van Goyen.

5.1.3 Opleiding en onderzoek

Het opleiden van professionals is een kerndoelstelling van OLVG. Kennisontwikkeling, wetenschap en professionalisering zijn de belangrijkste sleutels voor succes in een kennisintensieve organisatie als OLVG. In het licht van de huidige en toekomstige ontwikkelingen is het strategisch opleiden van professionals een absolute must.

Na de fusie zijn op twee vakgroepen na alle opleidingen van beide locaties geïntegreerd tot één opleiding. Het kwaliteitszorgsysteem ten aanzien van de medische opleidingen is volledig gebaseerd op de kwaliteitscriteria conform Scherpier 2.0. OLVG heeft 26 erkende vervolgoopleidingen, tevens is er binnen 10 specialismen een bevoegdheid voor huisartsenstages. OLVG biedt stages en duale opleidingen voor verpleegkundigen, specialistische opleidingen voor verpleegkundigen en de Masteropleidingen tot verpleegkundig specialist. Binnen OLVG zijn gemiddeld 230 AIOS werkzaam. OLVG ontvangt op jaarbasis circa 1.500 co-assistenten en biedt voor hen coschappen aan binnen 16 verschillende medische disciplines. De Amsterdamse UMC's zijn daarin de belangrijkste partners.

Proeftuinen functiedifferentiatie MBO HBO

In OLVG wordt actief en samen met de verpleegkundige beroepsgroep gewerkt aan toenemende professionalisering van deze beroepsgroep vanuit het project toekomstbestendige verpleegkundige zorg. In 2018 zijn proeftuinen uitgevoerd gericht op functiedifferentiatie tussen MBO en HBO verpleegkundigen. OLVG is in 2018 door het College Zorg Opleidingen (CZO) erkend als opleidingsziekenhuis voor een groot aantal verpleegkundige vervolgoopleidingen in het cluster langdurige zorg en medisch ondersteunende opleidingen.

Scholing

In OLVG bieden de artsen, verpleegkundigen en andere zorgprofessionals veilige zorg. Daartoe zijn er verplichte scholingsprogramma's om aantoonbaar bekwaam te blijven. In 2018 zijn, vanwege onder andere hoge werkdruk op de zorgafdelingen, door het Leerhuis de eerste stappen gezet om innovatie in het bekwaamheidsbeleid voor zorgprofessionals in te voeren. In het voorjaar 2018 is op succesvolle wijze een reanimatiecompetitie binnen OLVG georganiseerd.

Lerende organisatie

Vraagstukken voor het opleiden, scholen en ontwikkelen van onze professionals worden gestructureerd behandeld in de door het Leerhuis ingerichte adviescommissie 'leer- en ontwikkelverzoeken'. Daarnaast werd in 2018 in het verbeterprogramma Slagkracht en het leiderschapsprogramma actief ingezet op het versterken van de lerende organisatie, specifiek afgestemd op de diverse doelgroepen.

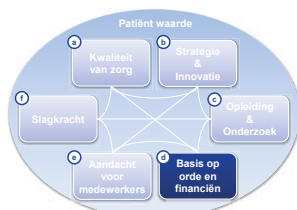
Wetenschap

Als topklinisch ziekenhuis hecht OLVG veel waarde aan wetenschappelijk onderzoek. Binnen OLVG wordt er naar gestreefd dat wetenschappelijk bewijs de basis is van het dagelijkse werk. Wetenschap is sinds 2017 een aparte afdeling binnen het leerhuis, die nauw samenwerkt met de wetenschapscommissie en de decentrale researchbureaus. OLVG heeft 10 hoogleraren in dienst.

In 2018 zijn er een aantal stappen gezet om nog beter aan wet- en regelgeving te voldoen rondom wetenschappelijk onderzoek. Zo is een studiemanagementsysteem geïmplementeerd waarin al het wetenschappelijk onderzoek voor aanvang moet worden aangemeld. De implementatie van dit systeem zorgt voor een actueel overzicht van lopende studies op ieder gewenst moment. Monitoring van wetenschappelijk onderzoek is hiermee nog beter ingebed in de lokale uitvoerbaarheidsprocedure. Alle zelf geïnitieerde WMO plichtige studies worden gefaciliteerd in het goed documenteren en worden gemonitord. Rondom de implementatie van de AVG is beleid opgesteld door de adviescommissie wetenschappelijk onderzoek (ACWO) en juridische zaken, en tevens is er een beleid opgesteld over de opslag van onderzoeksdocumentatie.

Het Leerhuis heeft in samenwerking met de commissie wetenschap een nieuw beleidsplan geschreven, dat vanaf 2019 wordt geïmplementeerd. Het hooglerarenplan is vastgesteld en gepresenteerd in de medische stafvergadering. Wetenschap heeft ook een vaste plaats gekregen in het innovatieteam.

Om Evidence Based Practice (EBP) beter en verpleegkundig onderzoek meer te vervlechten met de dagelijkse praktijk is twee maal succesvol de cursus 'van richtlijn tot protocol' gegeven, moeten nieuwe of geüpdatete protocollen vanaf nu verplicht zijn voorzien moeten zijn van verwijzingen naar literatuur, en is er gestart met de opzet van een EBP-coach leertraject met als doelstelling evidence based zorg in OLVG door de inzet van EBP coaches structureel in te bedden.

5.1.4 Basis op orde

Project Productie Registratie aan de bron In Orde (PRiO)

In 2018 is het PRiO project gestart met als doelstelling om registratiewerkwijzen te verbeteren en te harmoniseren en daarmee fouten in de registratie in een vroegtijdig stadium te reduceren. Daarbij wordt ook in beeld gebracht welke aanpassingen hiervoor in het ERP systeem benodigd zijn. Middels extra inzet van adviseurs

zorgadministratie in het primaire proces wordt inzichtelijk gemaakt welke probleempunten als eerste opgepakt moeten worden in het PRiO project. Parallel hieraan is in het najaar gestart met de implementatie van Valuecare, software waarmee uiteenlopende controles op de productieregistratie gedaan kunnen worden. Dit biedt het voordeel dat direct na de registratie al geconstateerd kan worden waar deze niet adequaat is, waarna additionele opleiding plaats kan vinden en/of instructies gegeven kunnen worden en de fouten in de registratie in een vroegtijdig stadium hersteld kunnen worden.

Informatieveiligheid en privacy

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat in de hele Europese Unie (EU) dezelfde privacywetgeving geldt. Deze voorziet in een verbetering van de privacyrechten van personen en meer verantwoordelijkheden voor organisaties

(met bijbehorende sancties). OLVG heeft zich in 2018 ingezet om borging van deze Europese privacyverordening te realiseren.

Zorgbrede governance code

In 2018 is de zorgbrede governance code zijn geïmplementeerd binnen OLVG. Per 1 januari 2019 zijn de statuten hiermee in lijn gebracht en vastgesteld.

Ontwikkelingen Epic

De basis van Epic is aangepast in lijn met landelijke standaarden (Nictiz, BGZ) en via de BasisGegevenssetZorg (invoering van 26+ ZIB's). Hiermee is een belangrijke doelstelling (B1 medicatie gesprekken) gehaald in het gesubsidieerde Versnellingsprogramma Informatievoorziening Patiënt en Professional (VIPP).

Realtime locating system (RTLS)

Dit is een innovatie die in samenwerking met Philips is ontwikkeld, voor een efficiënter gebruik van medische hulpmiddelen in de locatie West. Dit systeem is in de zomer 2018 succesvol live gegaan in de locatie West met 100% dekking in het gehele complex.

Enterprise Resources Planning (ERP)

In 2018 is één geharmoniseerd ERP incl. een nieuwe kostenplaatsenstructuur geïmplementeerd, ter vervanging van de huidige systemen voor financiën en inkoop & logistiek op locaties Oost en West. Met dit systeem is tevens de integratie met het HRM en salarissysteem gerealiseerd, zodat een geïntegreerd ERP systeem is ontstaan als model voor een Santeon-brede standaard.

Werkplek 2018

In 2018 is een geharmoniseerde ICT-omgeving voor OLVG gerealiseerd. Er is geen aparte ICT-omgeving meer voor Oost en West. Iedere werknemer van OLVG kan met één account in alle systemen werken waarvoor diegene geautoriseerd is. Verder zijn de nodige upgrades doorgevoerd (waarvan Windows 10 als de meest zichtbare).

5.1.5 Aandacht voor medewerkers

De basis voor de organisatiedoelen in 2018 op het gebied van de medewerkers wordt gevormd door het strategisch HR beleid, het beleid gericht op duurzame inzetbaarheid *Sterk in je Werk*, het LMD programma, de uitkomsten van het medewerkersonderzoek en de werving van medewerkers. Hier zijn de volgende resultaten behaald.

*Versterkte aandacht voor *Sterk in je Werk**

Sterk in je werk heeft als doel de vitaliteit, werkplezier en ontwikkeling te verhogen. In 2018 is het jaargesprek en de digitale omgeving van het jaargesprek geëvalueerd. Het verbeterplan wordt in 2019 geïmplementeerd. Daarnaast is het vitaliteitsprogramma voor en door OLVG-ers opgezet. OLVG-ers zetten hun talenten, expertise in voor collega's. Er is een breed aanbod geweest van bijvoorbeeld mindfulness, sportlessen en workshops over voeding en slaap. Tot slot is een serie trainingen voor medewerkers aangeboden zoals grip op stress, werken aan je loopbaan, van werkdruk naar werkplezier, e-coaching, ergo-coaching en coaching.

De regeling *generatiebeleid in OLVG* is tot stand gekomen. Via deze regeling kunnen medewerkers 5 jaar voor hun pensioengerechtigde leeftijd 4 of 8 uur per week minder gaan werken, waarvan de helft door het ziekenhuis bekostigd wordt. Met deze regeling wil OLVG ervoor zorgen dat de oudere medewerker op gezonde wijze zijn pensioen haalt. Maar liefst 13 medewerkers hebben zich inmiddels aangemeld voor deelname aan de regeling.

In 2018 is het arbeidsomstandighedenbeleid definitief geïmplementeerd. Op basis van de in 2017 uitgevoerde RI&E zijn de decentrale (per organisatieonderdeel) plannen van aanpak gemaakt en deze worden gefaseerd uitgevoerd.

De focus is in 2018 geleidelijk verlegd van arbeidsomstandighedenbeleid naar vitaliteitsbeleid en duurzame inzetbaarheid. Vooralsnog is het ziekteverzuim in OLVG bovengemiddeld hoog. In 2018 is niet de gewenste daling van 0,5% behaald ten opzichte van het jaarcijfer 2017. De trend is nog steeds stijgende. De stijgende trend van het verzuim is overigens ook in de branche zichtbaar, te weten 5,22% over 2018. Het ziekteverzuim in OLVG bedraagt in 2018 5.86%. Vooral de meldingsfrequentie valt hierbij op in de leeftijd categorie 26-35 jaar. Ook het langdurig ziekteverzuim in de leeftijd categorieën 46- 55 jaar en ouder dan 55 jaar valt op.

Leiderschapsprogramma LMD

Ook in 2018 is een programma voor leiderschapsontwikkeling verzorgd. Er is een breed aanbod van kennissessies georganiseerd zoals bijv. risicomangement, lijncommunicatie, juridische HRM, value based healthcare en lean. Ook heeft het 2daags programma leiderschap “balans tussen ziel en zakelijkheid” voor 2^e en 3^e echelon leidinggevendens plaatsgevonden. Voor het 4^e echelon is drie maal een eendaags programma georganiseerd. Er was een management simulatie powerlab en er is gewerkt aan de thema’s stimuleren van eigenaarschap en anders kijken naar teams.

Op 11 en 12 juli vonden open space bijeenkomsten plaats met als leidende vraag: “hoe tonen wij gezamenlijk het leiderschap dat maakt dat mensen hier graag willen werken?”. Tot slot is ook in 2018 weer begeleide intervisie en coaching aangeboden.

Medewerkersonderzoek

Afdelingen hebben verbeterplannen gemaakt op basis van de resultaten van het medewerkersonderzoek van 2017. Succesvolle voorbeelden worden op intranet gedeeld ter inspiratie voor anderen. Eind 2018 is in Santeon verband een 4 jarig contract afgesloten met SKB. Naast een organisatie breed onderzoek kan nu ook door leidinggevendens een kort-cyclus onderzoek (pulse onderzoek) uitgezet worden. .

Werven

Werkgeversmerk ‘Werken bij OLVG. Op eigen wijze.’

Het aantrekken van voldoende gekwalificeerde zorgprofessionals heeft ook in 2018 hoge prioriteit gekregen binnen OLVG. Vooral voor verpleegkundig personeel – maar in toenemende mate ook andere doelgroepen – én in groot Amsterdam is de markt sterk concurrerend. Voor OLVG is een duidelijke en aantrekkelijke positionering als werkgever van groot belang. Dit hebben we in 2018 gerealiseerd met het nieuwe werkgeversmerk ‘Werken bij OLVG. Op eigen wijze.’ Voor wat betreft de werving is het van belang om een authentiek werkgeversmerk te hebben en dit uit te dragen op een sterk en innovatief recruitmentplatform. Sinds de lancering van het nieuwe werkgeversmerk is onze zichtbaarheid op de arbeidsmarkt aanzienlijk verbeterd en zelfs in een zeer schaarse markt is de conversie verhoogd. In 2018 is daarnaast gestart met de ontwikkeling van een toekomstbestendige recruitment platform (werken bij website).

Top Employer Cure and Care 2018

OLVG heeft in 2018 wederom het keurmerk Top Employer Cure and Care verkregen, waarmee we kunnen uitdragen dat wij voldoen aan de hoogste eisen als het gaat om kwalitatief HR-beleid.

OLVG open dag 2018

OLVG heeft in 2018 deelgenomen aan de landelijke dag van de zorg en haar deuren voor uiteenlopende geïnteresseerden geopend, zo ook voor mogelijke nieuwe medewerkers. Speciaal voor hen ontwikkelden wij een ‘leren en werken plein’, waar loopbaanadvies gegeven werd, je een professionele foto voor LinkedIn kon laten maken en meer te weten kon komen over leren en werken bij OLVG.

Recruitment cijfers 2018

Het aantal vacatures dat heeft opengestaan in 2018 is wederom gegroeid ten opzichte van de jaren daarvoor: het totaal aantal vacatures betrof 512 ten opzichte van 437 in 2017. Over het gehele jaar zijn er 899 medewerkers aangenomen ten opzichte van 765 in 2017. NB. Voor één vacature / functie zoeken we vaak meerdere medewerkers, vandaar dat het aantal aangenomen medewerkers in beide jaren fors hoger ligt dan het aantal vacatures.

Medezeggenschap

Begin 2018 is de nieuwe leidraad voor medezeggenschap aangepast aan het nieuwe sociaal plan (dat per 1 januari 2018 is ingegaan). Het voorgaande sociaal plan en de leidraad waren meer gericht op de fusie destijds tussen OLVG en SLAZ.

De medezeggenschap binnen OLVG is goed georganiseerd en voldoet aan de Governance Code. OLVG vindt de inspraak van de OR en de PAR van groot belang voor de koersbepaling van de organisatie en het bewaken van de maatschappelijke doelstelling van de organisatie en het delen van de waarden en normen.

In juni 2018 is de nieuwe OR binnen OLVG geïnstalleerd. Ook OLVG LAB B.V. heeft een OR, deze is in april 2018 geïnstalleerd.

5.1.6 Slagkracht

In 2017 is er gestart met het programma Slagkracht, het vernieuwingsprogramma waarin OLVG investeert om in 2 jaren in diverse projecten verschillende processen binnen het ziekenhuis te optimaliseren en vernieuwen. In 2018 is vanuit Slagkracht gewerkt aan de implementatie van werkwijzen en innovaties die in de projecten van Slagkracht zijn ontwikkeld. Hiermee is de

impact van Slagkracht in de organisatie en voor medewerkers steeds meer merkbaar en meetbaar geworden.

Programmamabrede resultaten

Vanuit het programma wordt patiëntparticipatie, ehealth en de ontwikkeling van management informatie gestimuleerd. Zo zijn bij diverse implementaties en pilots (ontslagmanagement, opnamen zonder bed, OK Lounge) patiënten bevroegd in de eerste dagen/weken door middel van patiëntkaartjes. Dit was onderdeel van de evaluatie en het formuleren van verbeteracties. Ook heeft OLVG begin 2018 en 2019 meegedaan aan de nationale e-healthweek. Om de prestaties en effecten van Slagkracht te volgen is een dashboard ontwikkeld dat elk trimester de relevante indicatoren weergeeft.

Naast de reeds lopende projecten is in 2018 gestart met het project Fysieke Indeling Klinieken. Vanuit dit project wordt gewerkt aan een nieuwe kliniekindeling met als doel de kliniek efficiënter in te richten, waarbij rekening gehouden wordt met onder andere de impact van Slotervaart en diverse wensen van vakgroepen om zorg te concentreren.

Resultaten van de projecten Slagkracht

In het project *Gezamenlijke en innovatieve poliklinieken* wordt in de komende 2 jaar toegewerkt naar een innovatieve en toekomstbestendige poli en verbetering van de doelmatigheid van het poliproces. Op basis van een onderzoek naar de werkwijzen en diverse pilots op de poliklinieken is een nieuw policoncept ontwikkeld. Hiermee wordt ingezet op standaardisatie en verdere automatisering, met als doel dat medewerkers op de poliklinieken meer tijd en aandacht aan patiëntenzorg kunnen besteden en minder aan administratieve handelingen. Ook maakt dit verdere digitalisering van de zorg mogelijk. In 2018 hebben we nadrukkelijk ingezet op de mogelijkheden van het patiëntenportaal MijnOLVG voor wat betreft digitale communicatie met onze patiënt. We hebben afspraakherinneringen, die voorheen per post werden gestuurd, in het digitale portaal gezet. Daarnaast hebben we een stijging gerealiseerd

in het aantal patiënten dat een MijnOLVG account heeft, naar 59.000 accounts (24% stijging tussen september en december 2018).

Binnen *Ontslagmanagement* ligt de focus op het versnellen en verbeteren van het ontslagproces vanuit het perspectief van de patiënt en organisatie. Voor afdelingen die hun ontslagproces willen verbeteren is een toolbox ontwikkeld, met daarin best practices en interventies om het ontslag beter te organiseren op de afdeling. Om hierop te kunnen sturen is een dashboard ontwikkeld in EPIC, waarin op dagelijkse basis gekeken kan worden wat de voortgang is in het ontslagproces van patiënten die zijn opgenomen en welke zorg of afspraken nog nodig zijn.

Ook is ingezet op het standaardiseren van de werkwijze rondom het uitplaatsen van patiënten naar verpleeghuizen, verzorgingshuizen of revalidatiecentra. Door het interne proces strakker te organiseren, kan de patiënt eerder naar de juiste vervolgzorg worden verwezen. Daarnaast is een technische koppeling gemaakt tussen het systeem van OLVG (EPIC) en van de vervolgzorg (POINT). Dit betekent dat een verpleegkundige slechts één keer een overdracht hoeft te schrijven voor vervolgzorg, en niet twee keer in beide systemen. Dit vermindert de administratieve druk en vermindert fouten in de overdracht. De kwaliteit van de overdracht is verhoogd, en het kost minder tijd deze overdracht te maken.

In 2018 is gestart met een pilot (*project Rover*) voor verpleegkundigen om te werken met een mobiel apparaat voor registraties aan het bed. Dit gebeurt middels de applicatie Rover van EPIC. Tijdens de pilots is zowel de werkwijze met Rover getest als verschillende apparaten. De eerste enquêtes onder verpleegkundigen zijn geweest en geven een zeer positief resultaat. In 2019 wordt dit vervolgd.

In het project *OK Lounge* staat het verbeteren van het proces voor operatieve dagbehandelingspatiënten en het ontwerpen en bouwen van een fysieke ontvangstruimte en OK Lounge West centraal. In 2018 is deze OK Lounge gebouwd naast de recovery en is per januari 2019 succesvol gestart.

Bij *Opnemen zonder bed* ligt er een focus op een vermindering van opnameduur en verandering van het werkproces in de kliniek middels het inrichten van een gezamenlijk ontvangstruimte waar patiënten zich voor de OK melden en voorbereiden. Vooruitlopend op een centrale inrichting van deze opname-afdeling hebben diverse afdelingen proefgedraaid. Dit is succesvol gebleken en wordt door deze afdelingen gecontinueerd (Orthopedie en Chirurgie). In het project Fysieke Indeling Klinieken wordt gekeken naar een definitieve fysieke plek om deze opname-afdeling vorm te geven.

In project *Normprofielen* staat het gebruik van spiegelinformatie om inzicht en bewustwording te vergroten centraal. Doel hierbij is doelmatigheid van medische diagnostiek te verbeteren en herhaalconsulten te verminderen. In 2018 is vanuit het project Normprofielen gewerkt aan inhoudelijke analytische ondersteuning van zes RvE's, en het verder implementeren van de werkwijze. De behaalde resultaten zijn verwerkt in een dashboard. Ook is een toolkit ontwikkeld voor OLVG brede implementatie (inclusief handleiding, presentaties, en op maat gemaakte monitoring Dashboards).

Het project *Integraal Capaciteitsmanagement* heeft als doel om optimale afstemming te realiseren van (personele) capaciteiten tussen kliniek-dagbehandeling-OK-poli-acute zorg en om de vraag (patiëntvraag) en aanbod (capaciteiten) op operationeel, tactisch en strategisch niveau beter op elkaar af te stemmen. In 2018 is software geïmplementeerd (Hotflo) om inzicht te geven in de opnamecapaciteit in de kliniek en het benodigde en beschikbare personeel. Daarbij is ook een nieuwe norm ontwikkeld ten aanzien van hoeveel patiënten per verpleegkundige worden verpleegd (normrooster). Voor de OK is een dashboard ontwikkeld met een aantal indicatoren over het gebruik van de OK, namelijk bezetting, uitloop, tijdige start, snijtijd versus gebruik en spoedtijd.

Het project *Zorgpad Farmacie* focust op het vergroten van medicatieveiligheid en efficiënte werkwijzen daaromtrent, waarbij de patiënt meer regie over eigen medicatie ervaart, onder andere door E-health toepassingen. Vanuit het project is met name gewerkt aan medicatieverificatie, onderdeel van de

NIAZ accreditatie, onder andere door inzet van apothekersassistenten ter ondersteuning op de poli en SEH. Ook is een pilot gestart voor het beter ondersteunen in de kliniek door de inzet van apothekersassistenten op de afdeling. Dit bleek succesvol en leidde tot zowel betere medicatieveiligheid als tevredenheid onder verpleegkundigen, artsen en apotheekmedewerkers. Daarnaast is bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen rondom medicatieverificatie voor het subsidietraject VIPP (Versnellingprogramma Informatie-uitwisseling Patiënt en Professional).

5.2 Financieel beleid

Het financieel beleid van OLVG is gericht op een financieel gezonde bedrijfsvoering. Een gedetailleerde toelichting op de ontwikkelingen met betrekking tot het resultaat, de balans en de vermogenspositie staat in de jaarrekening vanaf pagina 35.

5.2.1 Ontwikkelingen gedurende het boekjaar

In najaar 2018 is een nieuw ERP systeem geïmplementeerd, waarmee een groot deel van de financieel-administratieve processen van de diensten Inkoop & Logistiek en Financiën geharmoniseerd is. Deze implementatie was erop gericht om de huidige functionaliteit middels één in plaats van twee systemen beschikbaar te krijgen. Een bijkomend voordeel is dat het nieuwe systeem ook al door HR gehanteerd werd en daarmee dus sprake is van systeemintegratie. Gedurende de tweede fase die in 2019 plaats zal vinden zal ook nieuwe functionaliteit toegevoegd worden aan dit systeem.

In najaar 2018 is MC Slotervaart failliet gegaan. Als gevolg hiervan is door medewerkers van het OLVG veel tijd besteed aan het opvangen van een additionele patiëntenstroom, hetgeen geresulteerd heeft in verminderde productie betreffende reguliere patiënten en additionele kosten en investeringen. Tevens heeft dit geresulteerd in een verlengd begrotingsproces 2019 en aangepaste afspraken met zorgverzekeraars omdat veronderstellingen betreffende productieverwachtingen significant opwaarts bijgesteld zijn.

5.2.2 Resultaten

Situatie op de balansdatum

Het jaar 2018 is afgesloten met een positief netto resultaat van €1,1 miljoen (2017: €12,4 miljoen). Dit komt overeen met 0,2% van de geconsolideerde omzet (2017: 2,2%).

In OLVG zijn nagenoeg alle medisch specialisten in loondienst en worden alle specialisten volgens dezelfde systematiek gehonoreerd via het honorariummodel. De via het honorariummodel verschuldigde loonkosten zijn verantwoord onder de personele kosten voor een bedrag van €53,5 miljoen.

De opbrengsten voor zorgprestaties (DOT-zorgproducten en overige producten) in de geconsolideerde resultatenrekening zijn met €4,3 miljoen afgenomen tot € 512,6 miljoen. Deze daling wordt veroorzaakt door een beperkte productiedaling en lagere finale afrekeningen betreffende eerdere schadelastjaren.

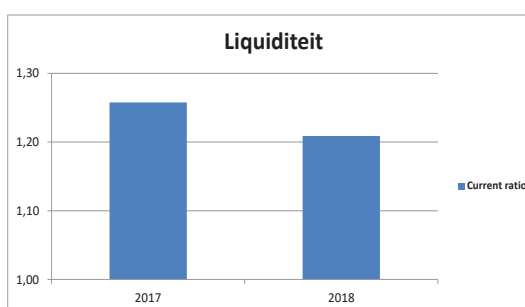
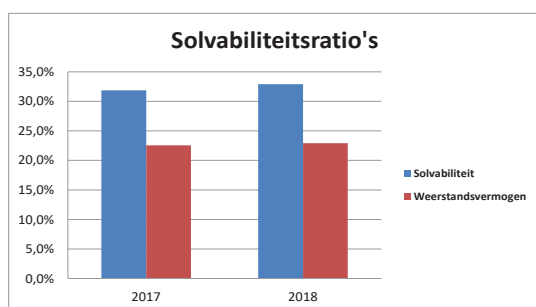
De bedrijfslasten zijn met €6,6 miljoen gestegen tot €564,2 miljoen, hetgeen voornamelijk veroorzaakt wordt door €12,8 miljoen hogere personeelskosten en €7,6 miljoen lagere overige bedrijfskosten. De hogere personeelskosten zijn voornamelijk het gevolg van per 1 juli 2018 geëffectueerde CAO-afspraken en een stijging van het gemiddelde aantal Fte's. De lagere overige bedrijfskosten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere algemene kosten, lagere onderhouds- en energiekosten en een lager saldo van dotaties en vrijval voorzieningen.

Als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen is het bedrijfsresultaat met €11,3 miljoen gedaald tot €6,9 miljoen. Inclusief financiële baten en lasten komt het resultaat 2018 uit op €1,1 miljoen ten opzichte van een resultaat van €12,4 miljoen in 2017.

Medio 2017 zijn afspraken met banken gemaakt betreffende financiering van werkkapitaal en investeringen. De volgende convenanten zijn daaraan voor 2018 verbonden:

- Solvabiliteitsratio van minimaal 17%.
- Debt service coverage ratio van minimaal 1,4
- Leverage ratio van maximaal 5,8
- EBITDA marge van minimaal 8%.

OLVG voldoet in 2018 aan de convenanten met uitzondering van de EBITDA-marge. Dat OLVG niet aan de EBITDA-marge voldoet, komt met name door een uiterst krappe arbeidsmarkt. Dit heeft ertoe geleid dat OLVG niet zoveel patiënten heeft kunnen bedienen als gewenst. Ook ging er in het vierde kwartaal van 2018 veel aandacht van de organisatie naar het kunnen continueren van zorgverlening aan voormalige MC Slotervaart patiënten. Dit heeft geresulteerd in inefficiënte processen, hogere kosten en lagere opbrengsten als gevolg van uitgestelde zorgverlening aan andere patiënten. OLVG heeft in 2018 de met het banken-consortium afgesproken EBITDA-marge niet gehaald. Het banken-consortium zal daaraan geen consequenties verbinden. Tevens is overeengekomen dat de oorspronkelijk overeengekomen EBITDA-marge ratio's voor 2019 en 2020 niet in de oorspronkelijk afgesproken mate hoeven worden behaald. OLVG verwacht de overeengekomen norm van de aangepaste EBITDA-marges voor 2019 en 2020 te realiseren. Daarnaast is afgesproken dat in de loop van 2019 diverse recente ontwikkelingen in de zorgregio Amsterdam in een nieuwe meerjaren businesscase zullen worden samengebracht, inclusief daarbij behorende rendementsverwachtingen en covenant-afspraken. OLVG streeft ernaar ruim voor het eind van 2019 over die business-case overeenstemming te hebben met het consortium. Mede op grond van vorenstaande is het bestuur van OLVG van mening dat de continuïteit is gewaarborgd. De jaarrekening is op grond hiervan opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Liquiditeit

Het saldo aan liquide middelen is met €8,3 miljoen gestegen en de current ratio (vlottende activa gedeeld door vlottende passiva) is licht gedaald van 1,26 naar 1,21. Gedurende het jaar is voor €11,6 miljoen afgelost op langlopende leningen. De investeringen zijn uit de vrij beschikbare kasstroom betaald.

Op basis van de gemaakte afspraken met de banken is voldoende liquiditeit beschikbaar voor investeringen en werkkapitaal in de komende jaren.

5.2.3 Financiële risico's en onzekerheden

Algemene risico's

Ten behoeve van beheersing van risico's wordt een risicomatrix met strategische, operationele en financiële risico's minimaal één keer per jaar herijkt waarbij mitigerende maatregelen gekoppeld worden aan de geconstateerde risico's. In 2019 zal informatie over eventuele ontwikkelingen in deze toegevoegd worden aan de maandelijkse concernrapportage.

Financiële risico's

Een financieel risico betreft het niet kunnen realiseren van adequate afspraken met zorgverzekeraars over prijzen en/of volumes. Om dit risico te adresseren wordt continue aandacht besteed aan hoe de vraag naar zorg zich ontwikkelt en vindt regelmatig overleg plaats met de zorgverzekeraars over deze ontwikkeling en wat die betekent voor de zorg die door het OLVG geleverd wordt. Ten behoeve van het verkrijgen van argumentatie voor dit overleg met zorgverzekeraars worden medische specialisten en verpleegkundigen vooraf geconsulteerd. Middels de "activity based budget" systematiek wordt berekend wat eventuele wijzigingen in productie afspraken of productie betekenen voor de gehanteerde kostenstructuur door het OLVG.

Een ander financieel risico betreft onjuiste of onvolledige productieregistratie. Middels diverse programma's wordt continue aandacht besteed aan adequate productieregistratie. In het tweede halfjaar 2018 is gestart met de voorbereidingen om in voorjaar 2019 een applicatie te implementeren waarmee een bibliotheek aan verbandscontroles beschikbaar komt voor het primaire proces. Dit biedt de mogelijkheid om kort na de initiële registratie al in beeld te krijgen welke fouten gemaakt worden zodat deze direct daarna gecorrigeerd kunnen worden.

Een ander financieel risico betreft een nog ontoereikend systeem van administratie en interne controles waardoor o.a. opbrengsten onvolledig kunnen zijn of middelen ten onrechte onttrokken kunnen worden aan het OLVG. In najaar 2018 is een nieuw ERP systeem geïmplementeerd waarbij een groot aantal financieel-administratieve processen geharmoniseerd is waarbij tevens aandacht besteed is aan (verbeterde) functiescheiding.

Door middel van risico-inventarisatie en financiële rapportages wordt gedurende het jaar bewaakt hoe de resultaten zich ontwikkelen en welke maatregelen genomen moeten worden ten behoeve van een goed resultaat en gezonde liquiditeit.

Risico's financiële instrumenten

Er is sprake van renterisico en kasstroomrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

Het beleid van OLVG is erop gericht het renterisico en kasstroomrisico te minimaliseren. OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. OLVG past *kostprijs hedge accounting* toe: het waarderen van instrumenten op kostprijs. Voor de in 2011 afgesloten lening is een variabele rente afgesproken. Om het renterisico te beperken, is een *interest rate swap* afgesloten die het risico op de variabele rente afdekt. Ultimo boekjaar 2018 heeft de genoemde *interest rate swap* een negatieve marktwaarde van €3,7 miljoen. Echter, vanwege het feit dat de *interest rate swap* een *perfect hedge* vormt met de onderliggende lening, loopt OLVG hierop geen risico zo lang de lening en de swap condities niet aangepast worden. OLVG heeft geen specifieke zekerheid voor de negatieve marktwaarde hoeven afgeven. Het kredietrisico voor handelsvorderingen wordt voornamelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers, hoofdzakelijk grote verzekeraars. Het kredietrisico op openstaande vorderingen inclusief de effecten van materiële controles kan worden opgevangen door daarvoor getroffen voorzieningen. Het OLVG bewaakt het liquiditeitsrisico door wekelijkse monitoring op gerealiseerde en verwachte kasstromen. Een nadere toelichting op de risico's is gegeven op pag. 60 van de jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

OLVG heeft in 2018 de met het banken-consortium afgesproken EBITDA-marge niet gehaald. Het banken-consortium zal daaraan geen consequenties verbinden. Tevens is overeengekomen dat de oorspronkelijk overeengekomen EBITDA-marge ratio's voor 2019 en 2020 niet in de oorspronkelijk afgesproken mate hoeven worden behaald. OLVG verwacht de overeengekomen norm van de aangepaste EBITDA-marges voor 2019 en 2020 te realiseren.

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) heeft Stichting OLVG in 2018 en 2019 twee meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarbij er sprake was van onbevoegde inzage in gegevens van patiënten door medewerkers. Naar aanleiding hiervan heeft de AP op 17 april 2019 aan OLVG bericht dat zij ambtshalve een onderzoek zal verrichten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening nog onbekend. Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen er feiten naar voren komen die de AP doen besluiten een boete, sanctie dan wel last onder dwangsom op te leggen, welke significant kunnen zijn.

Toekomst informatie

In 2019 zullen verbeteracties uitgevoerd worden om de kostenbasis verder te rationaliseren en daarmee het resultaat te verbeteren. De hierdoor hogere kasstromen zullen aangewend worden voor een uitgebreid investeringsprogramma. Voorgenoemd investeringsprogramma wordt mede gefinancierd middels bancaire financiering.

6 Vooruitblik

Met de fusie achter de rug, kwaliteit op orde, inclusief Niaz accreditatie, een succesvolle bestuurstransitie en het opvangen van een groot deel van de zorgactiviteiten uit Slotervaart, is OLVG klaar voor de toekomst. Het jaar 2019 vormt dan ook de opmaat voor een nieuw tijdperk waarin we een kanteling zullen maken van een interne focus naar externe oriëntatie vanuit een regio in de metropool Amsterdam als topklinisch ziekenhuis. In 2019 komen we met een nieuwe visie en strategie voor OLVG: “OLVG dichterbij dan ooit”. Hierin krijgen netwerksamenwerking, innovatie en digitale transformatie een prominente rol om optimale zorg voor onze patiënten in tijden van krapte toch te realiseren. Deze nieuwe strategie zal de focus voor OLVG bepalen vanuit de basis die staat.

We zullen in 2019 onder de vlag van “locatiedoorontwikkeling” de eerste stappen gaan zetten richting één 24/7 acute hoofdlocatie voor OLVG en het verbouwen van de hotfloor locatie Oost tot interventie centrum waarvoor de planvorming nu al loopt. Dit zal vanaf 2019 en in toenemende mate in 2020 om investeringen gaan vragen. Een andere grote locatiedoorontwikkeling die op de rol staat in 2019 is een eventuele nieuwbouw voor OLVG Lab B.V. op locatie West. De plannen rondom deze nieuwbouw zijn op dit moment volop in ontwikkeling. Medio 2019 zal hierover besluitvorming plaatsvinden en zal vanaf eind 2019 ook de nodige investeringen vragen.

De grootste investeringen zal OLVG doen in vervanging van bestaande zorginfrastructuur. We blijven up-to-date met veilige en kwalitatief hoogwaardige technologie en maken gebruik van de nieuwste mogelijkheden – als we hiermee meer waarde voor de patiënt kunnen creëren. We investeren in onze ICT infrastructuur om noodzakelijke verbeteringen door te voeren, maar ook om als OLVG klaar te zijn voor de toekomst. OLVG focust in 2019 bewust op een aantal digitaliseringsprojecten om ‘zorg op de juiste plek’, ondersteund door technologie en samen met onze zorgpartners in de regio te realiseren.

Uiteraard heeft ook de personeelsbezetting in 2019 onze aandacht. De arbeidsmarktkrapte zorgt ervoor dat we met minder mensen het werk in de zorg zullen moeten uitvoeren. De nieuwe “activity based budgetting” methodiek voor begroten die eind 2018 is geïntroduceerd, stimuleert de gewenste productiviteitsstijging binnen OLVG. Hierbij blijft aandacht voor onze medewerkers en de werkdruk cruciaal. OLVG werkt vanuit het concept van Sterk in je Werk om dit te borgen. Onder deze paraplu vallen diverse activiteiten, die in 2019 en volgende jaren flexibel kunnen worden ingevuld. Denk daarbij aan een breed scala aan opleidingsmogelijkheden, loopbaanpaden, gezondheidsprogramma’s voor en door OLVG-ers, een leiderschapsprogramma dat het eigenaarschap stimuleert en de inrichting van een vitaliteitsloket voor medewerkers waar zij op maat advies kunnen ontvangen.

Tevens willen we een volgende stap zetten richting patiëntoriëntatie via doorontwikkeling van ons besturingsmodel. Dit traject gaan we in 2019 starten vanuit het maken van juiste keuzes op het gebied van ons zorgportfolio. Willen we alle zorg blijven bieden binnen de twee hoofdlocaties, of pakken we de kans om chronische zorg meer te virtualiseren en hoogvolume ingrepen onder te brengen bij andere ziekenhuizen in de regio? OLVG is een topklinisch ziekenhuis en zal zich vanaf 2019 steeds meer richten op de acute 24/7 zorg en ons topklinische profiel – wetenschap en onderzoek krijgen hierin nadrukkelijker aandacht.

Zo realiseren we de juiste zorg op de juiste plek voor onze patiënten in Amsterdam. Een mooie maatschappelijke uitdaging voor OLVG!

7 Jaarrekening

Hierna volgen de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening, inclusief toelichtingen en overige gegevens, en de controleverklaring van de externe accountant.

INHOUDSOPGAVE

Pagina

7.1 Jaarrekening 2018

7.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2018	38
7.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2018	39
7.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	40
7.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening	41
7.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2018	55
7.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	63
7.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	64
7.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	65
7.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	66
7.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2018	67
7.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2018	74
7.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2018	75
7.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	76
7.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2018	77
7.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	86
7.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	87
7.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	88
7.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)	89
7.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2018	90
7.1.20	Vaststelling en goedkeuring	93

7.2 Overige gegevens

7.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	96
7.2.2	Nevenvestigingen	96
7.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	96

7.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

7.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(na resultaatbestemming) bedragen x € 1.000

	Ref.	31-dec-18	31-dec-17
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	14.604	13.920
Materiële vaste activa	2	241.539	253.217
Financiële vaste activa	3	822	920
Totaal vaste activa		256.965	268.057
Vlottende activa			
Voorraden	4	9.734	9.144
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	6	111.790	118.434
Liquide middelen	7	20.233	11.922
Totaal vlottende activa		141.757	139.500
Totaal activa		398.722	407.557
	Ref.	31-dec-18	31-dec-17
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	8	3.229	3.229
Algemene en overige reserves		127.606	126.534
Aandeel derden		13	50
Totaal groepsvermogen		130.848	129.813
Vorzieningen	9	18.994	22.682
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	132.577	144.136
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	11	13	20
Overige kortlopende schulden	12	116.290	110.906
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		116.303	110.926
Totaal passiva		398.722	407.557

7.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	15	512.567	516.912
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	16	40.075	40.346
Overige bedrijfsopbrengsten	17	18.498	18.620
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>571.140</u>	<u>575.878</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	362.850	350.083
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	33.196	33.072
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	20	2.464	1.129
Overige bedrijfskosten	21	165.693	173.329
Som der bedrijfslasten		<u>564.203</u>	<u>557.613</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		6.937	18.265
Resultaat deelnemingen	22	-98	137
Financiële baten en lasten	23	-5.727	-5.977
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		<u>1.112</u>	<u>12.425</u>
Belastingen	24	-40	-36
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u>1.072</u>	<u>12.389</u>
Aandeel derden	25	0	-4
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>1.072</u>	<u>12.393</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u>	<u>2017</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		1.072	12.393
		<u>1.072</u>	<u>12.393</u>

7.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			6.937		18.265
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	19	33.196		33.182	
- mutaties voorzieningen	9	<u>-4.868</u>		<u>364</u>	
			28.328		33.546
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	-590		-368	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0		0	
- vorderingen	6	7.779		-1.820	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	11	-7		0	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	4.852		7.368	
			<u>12.034</u>		<u>5.180</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			47.299		56.991
Ontvangen interest	23	3		6	
Betaalde interest	23	-5.772		-5.641	
Ontvangen dividenden	3	46		0	
Betaalde winstbelasting	24	<u>-42</u>		<u>-197</u>	
			<u>-5.765</u>		<u>-5.832</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			41.534		51.159
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-17.501		-17.997	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	0		115	
Investerings immateriële vaste activa	1	-4.134		-2.876	
Verwerving groepsmaatschappijen	8	<u>-37</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-21.672		-20.758
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	11	0		50.000	
Aflossing langlopende schulden	11	-11.551		-61.578	
Kortlopend bankkrediet	12	<u>0</u>		<u>-9.814</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-11.551		-21.392
Mutatie geldmiddelen			<u>8.311</u>		<u>9.009</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	8		11.922		2.913
Stand geldmiddelen per 31 december	8		<u>20.233</u>		<u>11.922</u>
Mutatie geldmiddelen			8.311		9.009

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode met het bedrijfsresultaat als startpunt. Een belangrijk verschil tussen de kasstroom en de mutaties van balansposten, komt voort uit de betalingsregeling voor eerder geactiveerde kosten van de implementatie van EPIC op locatie oost.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting OLVG ('de Stichting') is statutair (en feitelijk) gevestigd te Amsterdam, op het adres Oosterpark 9, en is geregistreerd als stichting onder KvK-nummer 41199082.

De belangrijkste activiteiten bestaan uit: het bieden, respectievelijk het doen van onderzoek, behandeling, begeleiding, verpleging en verzorging aan hen die zich voor medische en daarmee samenhangende hulp tot een ziekenhuis wenden, en alles wat kan worden geacht daartoe te behoren, alsmede het naar vermogen ruimte bieden aan opleidingen en wetenschappelijk onderzoek voor zover deze verband houden met de doelstelling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZI (RvW). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

In 2018 heeft Stichting OLVG het convenant ten aanzien van EBITDA-marge zoals die was gepland en afgesproken met het bankenconsortium waar Stichting OLVG zijn externe financiering heeft ondergebracht, niet behaald. Alle overige ratio's zijn ruim binnen de afspraak. Het banken-consortium zal daaraan geen consequenties verbinden. Tevens is overeengekomen dat de oorspronkelijk overeengekomen EBITDA-marge ratio's voor 2019 en 2020 niet in de oorspronkelijk afgesproken mate hoeven worden behaald. Wij verwachten de overeengekomen norm van de aangepaste EBITDA-marges voor 2019 en 2020 te realiseren. Daarnaast is afgesproken dat in de loop van 2019 diverse recente ontwikkelingen in de zorgregio Amsterdam in een nieuwe meerjaren businesscase zullen worden samengebracht, inclusief daarbij behorende rendementsverwachtingen en convenant-afspraken. OLVG streeft ernaar ruim voor het eind van 2019 over die business-case overeenstemming te hebben met het consortium. Mede op grond van vorenstaande is het bestuur van Stichting OLVG van mening dat de continuïteit is gewaarborgd. De jaarrekening is op grond hiervan opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2018

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. Vanaf 2015 zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2018 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting OLVG hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2017 en eventueel eerdere jaren;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren;
4. Overige (lokale) onzekerheden.

Bij de omzetbepaling van de DBC-zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting OLVG de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen onder punt 7.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2018 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2018 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2018

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2018 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting OLVG:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2017 en eventueel eerdere jaren

Stichting OLVG heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2017 en eerdere jaren overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2017 opgenomen nuanceringen.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2018

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2018 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2018 concluderen. Stichting OLVG heeft, voor de jaarrekening deels op basis van risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting OLVG materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2017 respectievelijk 2018 op basis van eigen tooling.

Daarnaast is Stichting OLVG bezig op basis van deze handreiking een onderzoek inzake 2018 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2019 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting OLVG leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting OLVG nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over eerdere jaren zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden. Stichting OLVG gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting OLVG geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting OLVG heeft met de zorgverzekeraars voor 2018 schadelastafspraken op basis van aanneemsom respectievelijk plafondatafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2018 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2018 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2018 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2018.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Voor 2015 t/m 2017 is er nog niet met alle verzekeraars overeenstemming over de definitieve afrekeningen.

4. Overige (lokale) onzekerheden

- Overige belangrijke lokale onzekerheden rond registratie, facturatie of omzetverantwoording en daarmee samenhangende posten, bijvoorbeeld voorkomend uit onzekerheden door herinrichting en conversies van systemen.
- Onzekerheden inzake de opbrengst GGZ, met name met betrekking tot de PAAZ.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting OLVG op basis van de nu bekende feiten en omstandigheden.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- voorziening groot onderhoud
- voorziening jubilea
- voorziening arbeidsongeschiktheid
- waardering onderhanden werk
- voorziening dubieuze debiteuren

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting OLVG zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de instelling meer of minder invloed verschaffen.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde maatschappijen van de zorginstelling.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de Stichting OLVG.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde resultatenrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

De volgende rechtspersonen behoren tot de groep en zijn in de consolideerde cijfers opgenomen:

- * Oosterparking BV, Amsterdam 100% (Ultimo 2017: 100%)
- * Medisch Centrum Jan van Goyen B.V., Amsterdam 100% (Ultimo 2017: 100%)
- * OLVG Laboratoria B.V., Amsterdam 100% (Ultimo 2017: 100%)
- * Hospital Services OLVG BV, Amsterdam 51% (Ultimo 2017: 51%)
- * Sint Lucas Andreas Apotheek BV, Amsterdam 80% (Ultimo 2017: 80%)
- * Obesitas Centrum Amsterdam BV, Amsterdam 100% (Ultimo 2017: 70%)

Het resultaat van Sint Lucas Andreas Apotheek B.V. komt geheel voor rekening van Stichting OLVG, conform het contract met de andere aandeelhouder.

OLVG Laboratoria B.V.

Op 11 oktober 2017 werd OLVG Laboratoria B.V. opgericht, waarbij Stichting OLVG 100% van de aandelen heeft. Het geplaatst aandelenkapitaal bedraagt € 1 en het eerste boekjaar loopt t/m 31 december 2018

Medisch Centrum Jan van Goyen B.V.

Per 1 november 2017 zijn de statuten van Stichting Medisch Centrum Jan van Goyen gewijzigd en is de rechtsvorm een besloten vennootschap geworden. Sindsdien is de nieuwe naam Medisch Centrum Jan van Goyen B.V. Het geplaatst aandelenkapitaal bedraagt € 1 en Stichting OLVG is enig aandeelhouder.

Het doel van de vennootschap is ongewijzigd het bieden van medisch specialistische zorg, alsmede het oprichten van en deelnemen in andere vennootschappen die actief zijn in de gezondheidszorg.

Bij akte d.d. 17 september 2018 is Estetisch Chirurgie en Laser Centrum Amsterdam B.V. gefuseerd met de moedermaatschappij Amsterdam Medical Services Holding B.V. met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018.

Op 18 september 2018 is Amsterdam Medical Services Holding B.V. vervolgens gefuseerd met Medisch Centrum Jan van Goyen B.V., eveneens met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018. Vanaf 1 januari 2018 zijn derhalve de activiteiten van Estetisch Chirurgie en Laser Centrum Amsterdam B.V. en Amsterdam Medical Services Holding B.V. opgenomen in de cijfers van Medisch Centrum Jan van Goyen B.V.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.1 Algemeen

Obesitas Centrum Amsterdam B.V.

Bij akte d.d. 27 december 2018 heeft Stichting OLVG de resterende 30% van de aandelen verkregen en heeft zij 100% van de aandelen in eigendom. De overdracht is gebeurd tegen de intrinsieke waarde per 31-12-2017.

De rechtspersonen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht of ontbonden zijn, dan wel op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

Voor nadere toelichting wordt verwezen naar punt 7.1.14.3 financiële vaste activa waarin een nadere toelichting is opgenomen van de belangen in andere rechtspersonen met de nodige gegevens volgens BW2 414.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht, dan wel op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of rechtspersoon die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoord van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting OLVG.

Immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de resultatenrekening.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd indien de boekwaarde nihil is c.q. bij buitengebruikstelling of bij afstoting. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen: 0-20%.
- Machines en installaties: 3,33-10%.
- Andere bedrijfsmiddelen: 10-20%.
- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom: 10-20%.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Leasing

Stichting OLVG kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als OLVG optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die op de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is.

Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de stichting echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair gevormd ten laste van langlopende vorderingen op de deelneming die feitelijk moeten worden gezien als een onderdeel van de netto-investering, en wordt voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

De niet gerealiseerde winst wordt geëlimineerd uit het resultaat van de onderneming. Deze correctie wordt verwerkt door eliminatie op het resultaat deelneming en deze eliminatie in de balans in mindering te brengen op de waarde van de deelneming.

Stichting OLVG realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien een rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd. Een afwaardering naar lagere marktwaarde wordt verwerkt in de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Immateriële vaste activa, materiële vaste activa en deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden beoordeeld op balansdatum op aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor de kasstroomgenererende eenheid zou zijn verantwoord. Een bijzonder waardeverminderverslies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2018 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen analyse uitgevoerd van de directe opbrengstwaarde en is er geen impairment aan de orde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs van gewogen gemiddelde prijzen, onder aftrek van een voorziening voor incurantheid. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten. Handelskortingen en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop van voorraden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstellen aan kredietrisico, renterisico en kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om de risico's te beheersen beschikt de stichting over procedures, alsmede liquiditeits- en investeringsbegrotingen, welke zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn (indien van toepassing) de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderinggrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Een aankoop of verkoop volgens standaard marktconventies wordt per categorie financiële activa en financiële verplichtingen stelselmatig in de balans opgenomen of niet langer opgenomen op de transactiedatum (datum van aangaan van bindende overeenkomst) / de leveringsdatum (datum van overdracht).

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaarding niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Financiële activa die worden gewaardeerd op (geamortiseerde) kostprijs, worden op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of objectieve aanwijzingen bestaan dat de activa een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de vennootschap het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Stichting OLVG zet afgeleide financiële instrumenten in, waaronder een interest rate swap om risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen. De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

Debiteuren

Debiteuren worden opgenomen tegen reële waarde. Waardering van debiteuren geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een collectieve beoordeling op looptijd per segment. Er wordt onderscheid gemaakt tussen zorgverzekeraars, overige instellingen en particulieren.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen, die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de resultatenrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstrekte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de resultatenrekening verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Interest rate swap

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening, wordt het met het afgeleide instrument samenhangende resultaat in de resultatenrekening verwerkt.

Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting, wordt de kostprijs van dit actief aangepast met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt.

Stichting OLVG maakt gebruik van een interest rate swap, waarbij een vaste rente wordt betaald en een variabele rente wordt ontvangen, om het risico van stijgende rente van de variabele rente van een opgenomen lening af te dekken. Voor dit instrument wordt kostprijs hedge accounting toegepast waarbij de in de resultatenrekening verantwoorde contractuele rente van de lening wordt gecorrigeerd voor de lopende rente van de renteswap. Stichting OLVG documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedges. De effectiviteitstest vindt plaats op balansdatum door vergelijking van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie, te weten de hoofdsom en coupon data.

Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen sprake (geweest) van ineffectiviteit. Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval wordt de mate van ineffectiviteit vastgesteld door de verandering in reële waarde van het afdekkingsinstrument te vergelijken met de verandering in reële waarde van de afgedekte positie. Indien sprake is van een cumulatief verlies op de hedgerelatie over de periode vanaf eerste verwerking van het afdekkingsinstrument tot aan balansdatum, wordt deze ineffectiviteit (het verlies) direct in de resultatenrekening verwerkt.

Negatieve marktwaarde van renteswaps, die toe te rekenen zijn aan overhedges, worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Indien interest rate rente swaps niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst of het cumulatieve gerealiseerde verlies dat nog niet in de resultatenrekening verwerkt was, wordt opgenomen als overlopende post in de balans, totdat de afgedekte verwachte transacties plaatsvinden. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt de gerealiseerde cumulatieve winst of het gerealiseerde cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, maar het financiële instrument niet wordt verkocht, wordt ook de hedge accounting beëindigd. De vervolgwaaarding van het financiële instrument is dan tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBC's en overige trajecten)

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de afgeleide verkoopwaarde van de reeds uitgevoerde verrichtingen. De waarde van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

De nog te factureren DBC-zorgproducten zijn gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de DBC conform de met zorgverzekeraars overeengekomen verkoopprijzen.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaaarding van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van vaste percentages gerelateerd aan de ouderdom en het segment van de vorderingen.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZ). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar grondslag 7.1.4.2 Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de resultatenrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Onder algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover Stichting OLVG binnen de statutaire doelstellingen vrij kan beschikken.

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het proportionele deel van derden in de netto-waarde van de activa en verplichtingen van een geconsolideerde maatschappij, bepaald volgens de waarderingsgrondslagen van Stichting OLVG.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste inschatting van de bedragen die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen met uitzondering van de voorziening jubileumverplichtingen, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening. De gehanteerde disconteringsvoet is 0,94% (2017: 0,94%).

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken. Mutaties als gevolg van wijziging van de disconteringsvoet worden in de resultatenrekening als dotatiekosten c.q. vrijval verantwoord.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op ophaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de stichting.

Pensioenvoorziening

Dit betreft een voorziening ter dekking van toegezegde pensioenrechten van twee voormalige personeelsleden waarvoor destijds nog geen collectieve pensioenregeling bestond.

Voorziening persoonlijk levensfase budget (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening schadeclaims

De voorziening voor schadeclaims dient ter dekking van het risico van beroepsaansprakelijkheid van medisch specialisten en andere zorgverleners. Het berekende bedrag betreft de ingeschatte risico's van de ingediende claims voor zover dit ten laste van het eigen risico komt.

Voorziening onregelmatigheidstoelag vakantieuken

De voorziening wordt getroffen voor de waarschijnlijk geachte uitbetaling van onregelmatigheidstoelag over opgenomen vakantieuken in de jaren 2012 tot en met 2014, inclusief medewerkers die sindsdien uit dienst zijn gegaan.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

De gehanteerde disconteringsvoet voor de berekening van de contante waarde bedraagt 0,94%.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar grondslag 7.1.4.2 Financiële instrumenten.

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Omzet DBC's / DBC-zorgproducten

De omzet van de DBC's / DBC-zorgproducten (DOT's) is een optelling van de waarde van de facturatie, de mutatie van de nog te factureren post en de mutatie van het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten. Dit geldt zowel voor de omzet van de reguliere DOT's als voor de opbrengsten van de GGZ. De post is per zorgverzekeraar en in het geval van VRZ Zorginkoop (Multizorg) als collectief berekend. Op de omzet zijn nuancerings toegepast als gevolg van zelfonderzoek. Per zorgverzekeraar is op basis van een schatting van de verwachte schadelast 2018 tevens bepaald of een nuancering van de omzet nodig is als gevolg van overeengekomen contractuele bepalingen, zoals bijvoorbeeld plafondafspraken en aanneemsomafspraken. Deze eventuele nuancering is verdeeld over boekjaren 2018 en 2019 op basis van het percentage gereed van de opbrengst. De schadelast van jaren ouder dan 2018 die nog niet definitief zijn afgerekend worden herrekend en eventuele verschillen ten opzichte van voorgaande boekjaren worden verwerkt in de omzet 2018. De verwachte schadelast 2018 per zorgverzekeraar is bepaald via de werkelijke waarde van de omzet 2018 en de verwachte waarde van de uitloop van de schade in 2019. Voor het laatste is gebruik gemaakt van het Forecastmodel van Logex.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Huuropbrengsten worden lineair in de resultatenrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levenslopropregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

De aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn te betalen premie wordt als last in de resultatenrekening verantwoord en, voor zover de te betalen premie nog niet is voldaan, als verplichting in de balans opgenomen. Stichting OLVG heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting OLVG. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting OLVG betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Met ingang van 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Hierbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Dit wordt de beleidsdekkingsgraad genoemd. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. De dekkingsgraad is per februari 2019 is 100,8%. Het gemiddelde van de afgelopen 12 maanden (de beleidsdekkingsgraad) bedraagt 100,9%. De minimaal vereiste dekkingsgraad is 104,3% en pas bij een dekkingsgraad van 124% is het pensioenfonds volgens de spelregels weer financieel gezond. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting OLVG heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting OLVG heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

7.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

7.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van Stichting OLVG in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen Stichting OLVG. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen Stichting OLVG en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het wervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van Stichting OLVG

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat er zal worden voldaan aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Stichting OLVG gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

7.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

7.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

7.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

Voor zover posten uit de geconsolideerde balans niet significant afwijken van de enkelvoudige balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa**

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	14.554	13.579
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	50	341
Totaal immateriële vaste activa	14.604	13.920
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	13.920	14.228
Bij: investeringen	3.886	1.523
Af: afschrijvingen	2.097	1.831
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	1.105	0
Boekwaarde per 31 december	14.604	13.920

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.6.

De investeringen in concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom betreffen investeringen in grote softwareprojecten, met name het Ziekenhuis Informatie Systeem (ZIS) EPIC, radiologiesysteem VNA Enterprise PACS en financieel en logistiek informatiesysteem AFAS Profit.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-18	31-dec-17
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	154.072	163.353
Machines en installaties	28.746	32.718
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	56.510	54.180
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.211	2.966
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	241.539	253.217
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	253.217	266.571
Bij: investeringen	20.656	17.997
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	31.099	31.250
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	1.235	101
Boekwaarde per 31 december	241.539	253.217

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.7.

In de bedrijfsgebouwen en terreinen zit een bedrag van € 169.000,- voor terreinen (2017: € 169.000,-) waar niet over wordt afgeschreven.

De investeringen hebben grotendeels betrekking op inventaris en ICT. Enerzijds betreft het vervanging van bestaande apparatuur, vaak onder gelijktijdige verbetering van de functionaliteit, en anderzijds betreft het aanschaf van nieuwe apparatuur noodzakelijk voor medisch technologische ontwikkelingen.

De waarde van investeringen en desinvesteringen sluiten niet aan met het mutatieoverzicht materiële vaste activa. In het verloop is een correctie toegepast op de investeringen en desinvesteringen van € 5 miljoen negatief, dit betreft een correctie van de projecten die in 2017 als investering zijn gepresenteerd en nu in gebruik genomen zijn.

De desinvesteringen betreffen de startkosten OK-complex die direct zijn afgeschreven en gereedgemaakte projecten vanuit Stichting OLVG. Deze projecten waren onder andere een PET CT, het activiteitgericht werken, verbouwingen aan de speelruimtes en nieuwe dienstkleiding.

De vaste activa van Stichting OLVG zijn voor € 370 miljoen als zekerheid gesteld voor de aan banken en WfZ verschuldigde bedragen begrepen onder de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen onder punt 7.1.9 van de geconsolideerde balans.

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2018 investeringsverplichtingen van totaal € 1,2 miljoen aangegaan door Stichting OLVG.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2018 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen analyse uitgevoerd van de indirecte of directe opbrengstwaarde en is er geen impairment aan de orde.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	0	0
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	0	0
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	0	0
Andere deelnemingen	822	920
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	0
Overige effecten	0	0
Vordering op grond van compensatieregeling	0	0
Overige vorderingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	822	920

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	920	829
Kapitaalstortingen	0	0
Resultaat deelnemingen	-98	137
Ontvangen dividend	0	-46
Verstreekte leningen / verkregen effecten	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	822	920

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.8.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
CV Clinium, Amsterdam		300	20%	620**	-18**
<i>steriliseren en schoonmaken van medische apparaten voor gelieerde instellingen</i>					
Farmadam B.V., Amsterdam		60	20%	202**	-80**
<i>exploitatie van een apotheek</i>					
Zeggenschapsbelangen:					
Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk B.A., Utrecht		1.495	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winsttoegmerk</i>					
Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A., Zoetermeer		556	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winsttoegmerk</i>					
Stichting Rijdende Röntgen, Amsterdam		7	50%	311*	-92*
<i>aanbieden van een mobiel röntgenapparaat</i>					

Toelichting:

Het eigen vermogen is opgenomen inclusief resultaat 2018, indien beschikbaar. Cijfers over 2018 die nog niet zijn vastgesteld worden aangeduid met *. Indien geen cijfers over 2018 beschikbaar zijn, worden de cijfers over 2017 gebruikt.

Dit is aangegeven met een **.

De tot en met 2013 aan MediRisk betaalde kapitaalstortingen zullen pas worden terugbetaald als MediRisk naar het oordeel van de Nederlandse Bank aan alle solvabiliteitsseisen voldoet. Naar verwachting zal dat de komende jaren nog niet het geval zijn. Vanwege deze onzekerheden is het gehele bedrag van de kapitaalstortingen op nihil gewaardeerd.

Dezelfde handelwijze is gevolgd voor de in 2016 aan Centramed betaalde kapitaalstortingen.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Medische middelen	8.115	7.842
Overige voorraden	1.619	1.302
Totaal voorraden	<u>9.734</u>	<u>9.144</u>

Toelichting:

De opgenomen voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. Na beoordeling van de voorraad blijkt geen noodzaak te bestaan een voorziening voor incurantheid te treffen (voorziening incurantheid 2017: nihil). Op de voorraden is pandrecht verstrekt ten gunste van banken en WfZ.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	42.144	38.769
Onderhanden werk GGZ	1.434	2.620
Af: ontvangen voorschotten	-47.641	-48.695
Overheveling negatieve onderhanden werk naar nog te factureren als onderdeel van debiteuren en overige vorderingen	5.295	9.329
Af: ontvangen voorschotten GGZ	-441	-858
Af: voorziening onderhanden werk	-227	-187
Af: voorziening onderhanden werk GGZ	-564	-978
Totaal onderhanden werk	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Om het onderhanden werk te financieren zijn voorschotten ontvangen van zorgverzekeraars. Daarnaast worden incidenteel voorschotten verstrekt indien tijdelijk niet kan worden gefactureerd, welke verrekend worden met de nog te factureren omzet. Het onderhanden werk ultimo 2017 en 2018 bestaande uit het saldo van bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen was negatief. Derhalve is het negatieve bedrag in mindering gebracht op debiteuren en overige vorderingen.

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Zorgverzekeraars	40.937	0	47.641	-6.704
Passanten en overige	980	0	0	980
GGZ	1.434	0	441	993
Voorziening GGZ	-564	0	0	-564
Totaal (onderhanden werk)	<u>42.787</u>	<u>0</u>	<u>48.082</u>	<u>-5.295</u>

Toelichting:

De specificatie onderhanden werk per zorgverzekeraar sluit aan bij het bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen. Het totale saldo is gelijk aan de overheveling negatieve onderhanden werk.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

6. Debiteuren en overige vorderingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	23.258	31.000
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	72.400	77.551
Nog te factureren GGZ	873	117
Overheveling negatieve onderhanden werk vanuit onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	-5.295	-9.329
Vorderingen op groepsmaatschappijen	29	0
Overige vorderingen	10.895	11.839
Vooruitbetaalde bedragen	1.653	3.705
Overige overlopende activa	7.977	3.551
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>111.790</u>	<u>118.434</u>

Toelichting:

Op de vorderingen is een voorziening van € 11,2 miljoen in mindering gebracht (2017: € 13,3 miljoen).
 De overige vorderingen betreft de nog te ontvangen gelden inzake beschikbaarheidsbijdrage artsen in opleiding/FZO over 2018. Ultimo 2018 tevens € 1,5 miljoen inzake van UWV te ontvangen transitievergoedingen bij beëindiging dienstverband van langdurig zieken.
 De vorderingen op debiteuren zijn als zekerheid gesteld voor de aan banken en WfZ verschuldigde bedragen begrepen onder de langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de langlopende schulden onder 7.1.9.
 Onder de vooruitbetaalde bedragen is een bedrag van € 0,2 miljoen (2017: € 0,6 miljoen) begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.
 Voor toelichting op de overheveling van de het negatieve onderhanden werk wordt verwezen naar de toelichting bij 7.1.5.5.

7. Liquide middelen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	20.147	11.848
Kassen	86	74
Totaal liquide middelen	<u>20.233</u>	<u>11.922</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

8. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Kapitaal	3.229	3.229
Algemene en overige reserves	127.606	126.534
Subtotaal eigen vermogen	130.835	129.763
Aandeel derden	13	50
Totaal groepsvermogen	<u>130.848</u>	<u>129.813</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Kapitaal	3.229	0	0	3.229
Totaal kapitaal	<u>3.229</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.229</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
Algemene reserves	126.534	1.072	0	127.606
Totaal algemene en overige reserves	<u>126.534</u>	<u>1.072</u>	<u>0</u>	<u>127.606</u>

Aandeel derden

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
Aandeel derden	50	0	-37	13
Totaal aandeel derden	<u>50</u>	<u>0</u>	<u>-37</u>	<u>13</u>

Toelichting:

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het groepsvermogen zoals hierboven genoemd. Er zijn geen achtergestelde leningen.

De mutatie in aandeel derden bij Overige mutaties betreft de verwerving van aandelen Obesitas Centrum Amsterdam B.V. van Obesitas Centrum Amsterdam Holding B.V. zodat Stichting OLVG 100% aandeelhouder is.

Aandeel derden bestaat uit entiteiten Hospital Services OLVG B.V. en Sint Lucas Andreas Apotheek B.V.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-2018	31-dec-2017
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	1.072	12.393
Totaalresultaat van de instelling	<u>1.072</u>	<u>12.393</u>

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**9. Voorzieningen**

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€	€
Arbeidsongeschiktheid	3.105	3.102	739	2.460	3.008
Groot onderhoud	10.829	1.750	1.163	2.612	8.804
Jubileumverplichtingen	2.758	589	325	323	2.699
Pensioen	42	0	11	0	31
Persoonlijk levensfase budget	723	478	40	710	451
Reorganisatie	271	0	0	271	0
Onregelmatigheidstoeslag vakantieturen	1.991	60	564	1.041	446
Schadeclaims	2.963	1.088	496	0	3.555
Totaal voorzieningen	22.682	7.067	3.338	7.417	18.994

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	7.343
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	10.471
hiervan > 5 jaar	2.296

Toelichting per categorie voorziening:

Voor een nadere toelichting van de voorzieningen wordt verwezen naar 7.1.14.9 in de enkelvoudige balans.

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Schulden aan banken	132.577	144.136
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	132.577	144.136

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	154.687	166.265
Bij: nieuwe leningen	0	50.000
Af: aflossingen	11.551	61.578
Stand per 31 december	143.136	154.687
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.559	10.551
Stand langlopende schulden per 31 december	132.577	144.136

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.559	10.551
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	132.577	144.136
hiervan > 5 jaar	73.831	81.485

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de gestelde zekerheden op de langlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.14.10 van de enkelvoudige balans.

De convenanten worden op basis van enkelvoudige cijfers bepaald.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

bedragen x € 1.000

11. Schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Saldo per 1 januari	20	20
Betalingen/ontvangsten	-7	0
Saldo per 31 december	13	20
	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringskort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-13	-20
	13	20

Toelichting:

Het per ultimo 2018 verschuldigde bedrag betreft het restant te betalen conform het ingediende en vastgestelde formulier FB-afwikkeling t/m 2011.

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	26.388	23.256
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	10.559	10.551
Belastingen en premies sociale verzekeringen	16.959	15.799
Schulden terzake pensioenen	654	645
Nog te betalen salarissen	402	490
Schulden aan groepsmaatschappijen	201	131
Vakantiegeld	11.719	11.293
Vakantiedagen	4.313	2.998
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	22.976	22.178
Overige schulden en overlopende passiva	22.119	23.565
Totaal overige kortlopende schulden	116.290	110.906

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de overige kortlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.14.12 van de enkelvoudige balans.

Onder de overlopende passiva zijn bedragen opgenomen van nog te ontvangen facturen 2018, nog te betalen bedragen voor bigedetacheerde artsen in opleiding, ontvangen subsidiegelden en afrekening medische staf. Hiervan is een bedrag van € 2,7 miljoen (2017: € 0,3 miljoen) begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

13. Financiële instrumenten

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en kredietrisico's. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe ten aanzien van de interest swap waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde:

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

De reële waarde van de vastrentende leningen is ultimo 2018 € 123,2 miljoen (2017: € 135,4 miljoen) en is € 4,4 miljoen hoger dan de boekwaarde (2017: € 7,0 miljoen). Aangezien het management voornemens is de leningen tot aan het eind van de renteloopijd aan te houden zal dit verschil geen effect hebben op het vermogen en resultaat van de Stichting OLVG ultimo 2018.

Kredietrisico

Stichting OLVG loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van deze posten per balansdatum. Het kredietrisico is geconcentreerd bij enkele tegenpartijen.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting OLVG wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 68% geconcentreerd bij de grote verzekeraars. Het eventuele kredietrisico van de ultimo boekjaar openstaande vorderingen alsmede eventueel nadien door de verzekeraars uit te voeren materiële controles kan voldoende worden opgevangen door de getroffen voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de onderneming is om haar financieringen aan te trekken met vastrentende leningen. Voor de geldende rentepercentages wordt verwezen naar punt 7.1.9 overzicht leningen. De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van de bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende renteaftspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Er is een roll-over lening uit 2011 die een variabel rentepercentage heeft tot het einde van de looptijd. Om het renterisico van deze lening te beperken wordt gebruik gemaakt van een interest rate swap die exact gelijk loopt aan lening, waarbij de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De marktwaarde van de interest rate swap bedraagt € 3,7 miljoen negatief per ultimo 2018. Gezien het feit dat het een effectieve hedge betreft, hebben wijzigingen in de marktwaarde geen invloed op het resultaat. Voor de swap geldt geen bijstortverplichting.

Liquiditeitsrisico

Stichting OLVG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan verplichtingen van Stichting OLVG te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft zodat Stichting OLVG steeds aan de gestelde lening convenanten kan blijven voldoen. Indien de rente op 31 december 2018 met 1% zou stijgen waarbij alle andere variabelen constant blijven, zal de rentelast met € 1,4 miljoen stijgen. Er zijn geen liquiditeitsrisico's gebonden aan de afgegeven bankgaranties.

7.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**Bouwprojecten**

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2018 investeringsverplichtingen van totaal € 1,2 miljoen aangegaan.

Obligoverplichting Waarborgfonds

Stichting OLVG is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Op deelnemers van het WfZ rust de verplichting om voor maximaal 3% van het door het WfZ geborgde leningbedrag leningen te verschaffen aan het waarborgfonds. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Per balansdatum is een lening met een schuldrest van € 13 miljoen geborgd door het WfZ. Derhalve bedraagt het obligo dat hieruit voortvloeit ultimo het verslagjaar € 0,39 miljoen.

Borgstelling F. van Lanschot Bankiers N.V.

Ten behoeve van F. van Lanschot Bankiers N.V. is een borgstelling van € 50.000 verstrekt inzake een aan Farmadam B.V. verstrekte lening.

Bankgarantie

Ten behoeve van een door Medisch Centrum Jan van Goyen B.V. gehuurd pand, is een bankgarantie van € 85.000 afgegeven.

Meerjarige financiële rechten en verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en overige contracten. Geleasde machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. Operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt. Huuropbrengsten worden lineair in de resultatenrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

De resterende looptijd van de financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Huur	Overige contracten	Totaal
Niet langer dan 1 jaar	1.246	8.041	9.287
Tussen 1 en 5 jaar	3.497	14.221	17.718
Langer dan 5 jaar	1.357	0	1.357
Totaal	6.100	22.262	28.362

De resterende looptijd van de financiële rechten kan als volgt worden gespecificeerd:

	Verhuur
Niet langer dan 1 jaar	839
Tussen 1 en 5 jaar	1.649
Langer dan 5 jaar	190
Totaal	2.678

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) heeft Stichting OLVG in 2018 en 2019 twee meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarbij er sprake was van onbevoegde inzage in gegevens van patiënten door medewerkers. Naar aanleiding hiervan heeft de AP op 17 april 2019 aan Stichting OLVG bericht dat zij ambtshalve een onderzoek zal verrichten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening nog onbekend. Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen er feiten naar voren komen die de AP doen besluiten een boete, sanctie dan wel last onder dwangsom op te leggen, welke significant kunnen zijn.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 22.542,3 miljoen.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Stichting OLVG is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

7.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goedwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	0	0	17.270	0	341	17.611
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.691	0	0	3.691
Boekwaarde per 1 januari 2018	0	0	13.579	0	341	13.920
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	3.072	0	814	3.886
- afschrijvingen	0	0	2.097	0	0	2.097
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugnname geheel afgeschreven activa</i>	0	0	0	0	0	0
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>	0	0	0	0	1.105	1.105
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	1.105	1.105
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	0	975	0	-291	684
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	0	0	20.342	0	50	20.392
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	5.788	0	0	5.788
Boekwaarde per 31 december 2018	0	0	14.554	0	50	14.604
Afschrijvingspercentage			10% - 20%		0%	

7.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	279.156	79.310	113.104	2.966	0	474.536
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	115.803	46.592	58.924	0	0	221.319
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>163.353</u>	<u>32.718</u>	<u>54.180</u>	<u>2.966</u>	<u>0</u>	<u>253.217</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	3.845	168	16.163	5.517	0	25.693
- herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	13.126	4.140	13.833	0	0	31.099
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugnname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	3.059	15	12.524 **	0	0	15.598
.cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	3.059	15	12.524	0	0	15.598
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	3.059	6.272 *	0	9.331
cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.059	0	0	3.059
per saldo	0	0	0	6.272	0	6.272
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-9.281</u>	<u>-3.972</u>	<u>2.330</u>	<u>-755</u>	<u>0</u>	<u>-11.678</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	279.942	79.463	113.684	2.211	0	475.300
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	125.870	50.717	57.174	0	0	233.761
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>154.072</u>	<u>28.746</u>	<u>56.510</u>	<u>2.211</u>	<u>0</u>	<u>241.539</u>
Afschrijvingspercentage	0 - 20%	3,33 - 10%	10 - 20%	0%		

* van de desinvestering heeft € 5 miljoen betrekking op overboeking naar de juiste categorie op de regel "investeringen".

** de terugname van geheel afgeschreven activa in de categorie Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting wordt onder andere veroorzaakt door volledig afgeschreven inventaris waaronder de migratie naar Windows 2007, medische apparatuur en andere automatiseringsprojecten.

Stichting OLVG

7.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1,000

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verboonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verboonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018	0	0	0	0	920	0	0	0	920
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	-98	0	0	0	-98
Ontvangen dividend/winstuitkering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstrekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(Terugnname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2018	0	0	0	0	822	0	0	0	822
Som waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Stichting OLVG

BIJLAGE
bedragen x € 1.000

7.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke-lijke- rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2019	Gestelde zekerheden
Consortium oost	1-okt-88	13.613	32	Hypotheccair	3,95%	3.803	0	246	3.557	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	1-jul-89	13.613	31	Hypotheccair	4,30%	3.803	0	246	3.557	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	3-feb-92	13.613	29	Hypotheccair	5,03%	3.803	0	247	3.556	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	4-nov-92	13.613	28	Hypotheccair	2,85%	3.803	0	247	3.556	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	1-dec-93	13.613	27	Hypotheccair	4,19%	3.803	0	247	3.556	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	1-mrt-95	16.336	26	Hypotheccair	2,70%	4.563	0	296	4.267	0	2	Gestaffeld	296 A	
Consortium oost	1-mrt-00	11.798	21	Hypotheccair	2,70%	3.296	0	214	3.082	0	2	Gestaffeld	213 A	
Consortium oost	17-dec-03	24.000	17	Hypotheccair	4,19%	7.200	0	1.200	6.000	0	2	Gestaffeld	1.200 A	
ABN-AMRO Bank	1-okt-11	37.500	20	Hypotheccair/Roll over	4,245% (1)	26.250	0	1.875	24.375	15.000	13	Lineair	1.875 A	
ABN-AMRO Bank	7-okt-03	4.000	20	Hypotheccair	3,50%	1.600	0	244	1.356	0	5	Annuititeit	253 A	
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	10.000	30	Hypotheccair	1,95%	6.334	0	334	6.000	4.333	18	Lineair	333 A	
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypotheccair	4,75%	4.750	0	250	4.500	3.250	18	Lineair	250 A	
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypotheccair	4,75%	4.750	0	250	4.500	3.250	18	Lineair	250 A	
RABO Bank	22-jun-10	20.000	20	Hypotheccair	4,19%	13.166	0	1.666	11.500	8.167	12	Gestaffeld	1.666 A	
RABO Bank	31-mei-11	20.000	20	Hypotheccair	4,47%	14.000	0	1.000	13.000	8.000	13	Lineair	1.000 B	
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	10.000	15	Hypotheccair	1,83%	10.000	0	667	9.333	6.000	14	Lineair	666 A	
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	21.950	15	Hypotheccair	1,75%	21.950	0	1.372	20.578	13.719	14	Gestaffeld	1.372 A	
Bank Nederlands Gemeenten	15-aug-17	18.050	15	Hypotheccair	2,11%	17.813	0	950	16.863	12.112	14	Gestaffeld	950 A	
Totaal						154.687	0	11.551	143.136	73.831			11.559	

De gestelde zekerheden bestaan uit:

A Hypotheek op locaties Oost en West en verpanding materiële vaste activa en verpanding vorderingen.

B Borgstelling Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

1) Inclusief kredietopslag van 1,45%. Deze opslag wordt jaarlijks op 1 oktober opnieuw vastgesteld voor een jaar.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar punt 7.1.14.10 van de enkelvoudige balans.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

Voor zover posten uit de geconsolideerde resultatenrekening niet significant afwijken van de enkelvoudige resultatenrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening.

BATEN**15. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)**

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	467.671	473.301
Opbrengsten GGZ	8.119	6.592
Overige zorgprestaties	36.777	37.019
Totaal	<u>512.567</u>	<u>516.912</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet betreft de omzet DBC's/DBC-zorgproducten van zowel het gereguleerde als het vrije segment. De daling is onder andere een gevolg van in het boekjaar 2017 verwerkte baten inzake met verzekeraars definitief afgerekende schadelastjaren.

Overige zorgprestaties betreffen hoofdzakelijk opbrengsten uit hoofde van onderlinge dienstverlening aan andere zorginstellingen en opbrengsten uit de poliklinische apotheken in oost.

16. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	5.120	4.923
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	34.468	34.994
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	487	429
Totaal	<u>40.075</u>	<u>40.346</u>

Toelichting:

Voor een toelichting op de subsidies wordt verwezen naar 7.1.19.16 van de enkelvoudige jaarrekening.

17. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Overige dienstverlening	5.438	5.503
Overige opbrengsten	13.060	13.117
Totaal	<u>18.498</u>	<u>18.620</u>

Toelichting:

De overige dienstverlening bestaat uit de opbrengsten uit overige activiteiten zoals de bezoekersrestauranten en de opbrengsten parkeergelden. De overige opbrengsten bestaan uit verhuur onroerend goed, door andere instellingen gehuurd personeel en andere diensten.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**18. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	281.330	270.311
Sociale lasten	31.579	32.089
Pensioenpremies	23.394	20.841
Andere personeelskosten	13.807	12.559
Subtotaal	<u>350.110</u>	<u>335.800</u>
Personeel niet in loondienst	12.740	14.283
Totaal personeelskosten	<u><u>362.850</u></u>	<u><u>350.083</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) ultimo van het jaar:		
Stichting OLVG - totaal	4.523	4.652
<i>Stichting OLVG - waarvan patientgebonden functies</i>	3.267	3.408
<i>Stichting OLVG - waarvan medische staf</i>	345	367
MC Jan van Goyen B.V.	74	68
OLVG Laboratoria B.V.	273	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>4.870</u></u>	<u><u>4.720</u></u>

Toelichting:

De personeelskosten zijn toegenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging van gemiddeld aantal full-time eenheden. Daarnaast zijn de lonen en salarissen per 1 juli 2018 met 2% verhoogd en is in september een eenmalige uitkering betaald.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	2.097	1.831
- materiële vaste activa	31.099	31.241
Totaal afschrijvingen	<u><u>33.196</u></u>	<u><u>33.072</u></u>

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**20. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten**

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	2.464	1.129
Totaal	<u>2.464</u>	<u>1.129</u>

Toelichting:

Betreft voor het MC Jan van Goyen B.V. werkzame vrijgevestigde medisch specialisten. De medisch specialisten van OLVG zijn volledig in loondienst.

21. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	17.532	16.317
Algemene kosten	21.442	26.027
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	117.835	115.198
Onderhoud en energiekosten	6.436	8.347
Huur en leasing	2.136	2.356
Dotaties en vrijval voorzieningen	312	5.084
Totaal overige bedrijfskosten	<u>165.693</u>	<u>173.329</u>

Toelichting:

Onder de voedingsmiddelen en hotelmatige kosten vallen alle kosten van voeding, schoonmaak, kleding, beveiliging en vervoerskosten.

Onder de algemene kosten vallen kosten soft- en hardware, kantoorbenodigheden, advieskosten, representatiekosten en verzekeringen. De daling van € 4,6 miljoen wordt veroorzaakt door lagere onderhoudskosten, incidentele posten in 2017 en claims die in voorgaande jaren ten laste van deze kosten zijn voorzien.

De onderhoudskosten zijn gedaald door herijking van de voorziening groot onderhoud in Stichting OLVG.

De daling van de dotaties en vrijval voorziening wordt voor € 4,4 miljoen veroorzaakt door lagere dotatie dubieuze debiteuren.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

22. Resultaat deelnemingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	-98	137
Totaal resultaat deelnemingen	<u>-98</u>	<u>137</u>

Toelichting:

Resultaat deelnemingen betreft het resultaat Clinium C.V. en Farmadam B.V.

23. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentebaten	4	6
Subtotaal financiële baten	<u>4</u>	<u>6</u>
Rentelasten	-5.090	-5.536
Overige lasten financiële vaste activa en effecten	-641	-447
Subtotaal financiële lasten	<u>-5.731</u>	<u>-5.983</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-5.727</u>	<u>-5.977</u>

Toelichting:

De rentelasten zijn gedaald doordat leningen regulier zijn afgelost en er minder gebruik is gemaakt van de beschikbare kredietfaciliteit.
De post overige lasten financiële vaste activa en effecten betreft aan banken betaalde bereidstellingsprovisie voor verstrekte kredieten.

24. Belastingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	-40	-36
Totaal vennootschapsbelasting	<u>-40</u>	<u>-36</u>

Toelichting:

De vennootschapsbelasting over de voor de vpb-belaste activiteiten van deelnemingen van Stichting OLVG wordt hier weergegeven.

25. Aandeel derden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Aandeel derden	0	-4
Totaal aandeel derden	<u>0</u>	<u>-4</u>

Toelichting:

Bij akte d.d. 27 december 2018 heeft Stichting OLVG 30% van de aandelen van Obesitas Centrum Amsterdam B.V. verkregen en heeft zij 100% van de aandelen in eigendom.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

26. Honoraria accountant

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de instelling, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.		
1 Controle van de jaarrekening	265	293
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	92	104
3 Fiscale advisering	14	36
4 Niet-controlediensten	118	116
Totaal honoraria accountant	<u>489</u>	<u>549</u>

Toelichting:

Stichting OLVG rapporteert het honorarium van de accountant op basis van de geboekte accountantskosten in het boekjaar. De fiscale advisering kosten betreffen werkzaamheden die zijn verricht door Overig KPMG Netwerk. De overige honoraria accountant betreffen werkzaamheden die zijn verricht door KPMG Accountants N.V.

27. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 29.

28. Gebeurtenissen na balansdatum

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) heeft Stichting OLVG in 2018 en 2019 twee meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarbij er sprake was van onbevoegde inzage in gegevens van patiënten door medewerkers. Naar aanleiding hiervan heeft de AP op 17 april 2019 aan Stichting OLVG bericht dat zij ambtshalve een onderzoek zal verrichten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening nog onbekend. Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen er feiten naar voren komen die de AP doen besluiten een boete, sanctie dan wel last onder dwangsom op te leggen, welke significant kunnen zijn.

In 2018 heeft Stichting OLVG het convenant ten aanzien van EBITDA-marge zoals die was gepland en afgesproken met het bankenconsortium waar Stichting OLVG zijn externe financiering heeft ondergebracht, niet behaald. Daarom is Stichting OLVG in het voorjaar van 2019 nieuwe tijdelijke normen met betrekking tot de EBITDA-marge ratio's voor 2019 en 2020 overeengekomen met het bankenconsortium. Zie punt 7.1.4.1 voor toelichting op de impact van deze nieuwe afspraken op de jaarrekening 2018.

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

29. Wet normering bezoldiging toptunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering tophinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting OLVG.

De Raad van Toezicht heeft, met in achtneming van de Regeling bezoldigingsmaxima toptunctionarissen zorg en jeugdhulp, Stichting OLVG voor 2018, op basis van een totaalscore van 14 punten, ingedeeld in Klasse V. Het bij deze klasse behorende bezoldigingsmaximum voor 2018 bedraagt € 189.000.

29.1 Bezoldiging toptunctionarissen en gewezen toptunctionarissen OLVG

29.1a Leidingsgevende toptunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende toptunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	J.T.M. van der Schoot	F.J.H. Dings	J. van Rooy	M.A.A.J. van den Bosch	R.H.M. Verlinnen
Funcțiegegevens	Voorz./ Lid Raad van Bestuur (3)	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Voorz./ Lid Raad van Bestuur (3)	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,7	1,0	1,0	1,0	0,2
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	162.896	157.589	217.111	184.028	29.588
Beloningen betaalbaar op termijn	8.127	8.685	11.608	11.455	1.912
Subtotaal	171.024	166.274	228.719	195.483	31.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	132.300	141.362	189.000	189.000	31.586
J. Overschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	171.024	166.274	228.719	195.483	31.500
Reden waarom de overschijding al dan niet is toegestaan	1	1 en 2	1	4	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017					
Funcțiegegevens	J.T.M. van der Schoot	F.J.H. Dings	J. van Rooy	M.A.A.J. van den Bosch	N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2017	Voorz. Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/4 - 31/12	N.v.t.
Dienstbetrekking?	0,78	1,0	1,0	1,0	N.v.t.
	ja	ja	ja	ja	N.v.t.
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.285	217.505	217.485	120.939	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	8.719	11.214	11.234	8.328	N.v.t.
Subtotaal	187.004	228.719	228.719	129.267	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	141.180	181.000	181.000	135.874	N.v.t.
Totale bezoldiging	187.004	228.719	228.719	129.267	N.v.t.

Methode overschijdingen van de WNT norm:

1) Bestuurder J.T.M. van der Schoot valt onder het overgangsrecht, in 2017 voor het eerst afbouw naar WNT-1 norm.

F.J.H. Dings, J. van Rooy vallen ook eens onder het overgangsrecht, afbouw vanaf 2019.

2) Bestuurder F.J.H. Dings heeft in 2018 het vakantiegeld uitkerend gekregen dat deels betrekking heeft op voorgaande periodes, waardoor er sprake is van een optische overschijding van de individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum. Het toekomen van deze vergoeding aan voorgaande periodes valt binnen het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum van het jaar waarop het betrekking heeft en leidt daarmee niet tot een onverschuldigde betaling.

3) M.A.A.J. van den Bosch heeft vanaf 1-4-2018 de functie van Voorzitter Raad van Bestuur vervuld, J.T.M. van der Schoot is per 1-4-2018 lid Raad van Bestuur.

4) Bestuurder M.A.A.J. van den Bosch heeft in 2018 een vergoeding van EUR 6.484 ontvangen met betrekking tot 2017. Hierdoor is er in 2018 sprake van een optische overschijding van de individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum. Het toekomen van deze vergoeding aan 2017 valt binnen het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum van 2017 en leidt daarmee niet tot een onverschuldigde betaling.

29.1b Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan toptunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1	F.J.H. Dings
Funcțiegegevens	Lid Raad van Bestuur
Funcție(s) bij beëindiging dienstverband	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Uitkering wegens beëindiging dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	8.730
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	75.000
J. Overschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totaal uitkeren wegens beëindiging dienstverband	8.730
Waarvan betaald in 2018	8.730
Reden waarom de overschijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	

7.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

29. Wet normering bezoldiging toptfunctionarissen en overige functionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

29.2 Bezoldiging toezichthoudende toptfunctionarissen OLVG

bedragen x € 1	R.J. Schimmelpenninck		J.M.M. Willemse		D. deJ Canho		J.A.M. Kremer		Y. de Haan		J.J.B.M. Spee		P.M. Pistor	
	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging														
Totale bezoldiging	28.350	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	10.908	18.900	18.900	18.900	3.150	3.150
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	10.978	18.900	18.900	18.900	3.159	3.159
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017														
Functiegegevens	R.J. Schimmelpenninck		J.M.M. Willemse		D. deJ Canho		J.A.M. Kremer		Y. de Haan		J.J.B.M. Spee		P.M. Pistor	
	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging														
Totale bezoldiging	27.150	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

29.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven genoemde vermelde toptfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(na resultaatbestemming) bedragen x € 1.000

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	14.167	13.868
Materiële vaste activa	2	237.934	252.118
Financiële vaste activa	3	7.345	4.976
Totaal vaste activa		<u>259.446</u>	<u>270.962</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	8.329	8.547
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	6	105.286	115.041
Liquide middelen	7	16.132	8.222
Totaal vlottende activa		<u>129.747</u>	<u>131.810</u>
Totaal activa		<u><u>389.193</u></u>	<u><u>402.772</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	8	3.229	3.229
Algemene en overige reserves		127.606	126.534
Totaal eigen vermogen		<u>130.835</u>	<u>129.763</u>
Voorzieningen	9	17.883	22.429
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	132.577	144.136
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	11	13	20
Overige kortlopende schulden	12	107.885	106.424
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>107.898</u>	<u>106.444</u>
Totaal passiva		<u><u>389.193</u></u>	<u><u>402.772</u></u>

7.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2018

bedragen x € 1.000

	Ref.	2018	2017
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	15	475.858	491.939
Subsidies	16	39.308	40.284
Overige bedrijfsopbrengsten	17	24.586	21.929
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>539.752</u>	<u>554.152</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	335.291	343.160
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	31.957	32.595
Overige bedrijfskosten	20	166.104	160.303
Som der bedrijfslasten		<u>533.352</u>	<u>536.058</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		6.400	18.094
Resultaat deelnemingen	21	376	254
Financiële baten en lasten	22	-5.704	-5.955
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>1.072</u>	<u>12.393</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u>	<u>2017</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Algemene / overige reserves		1.072	12.393
		<u>1.072</u>	<u>12.393</u>

**7.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

7.1.13.1 Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder RJ 655 'Zorginstellingen' en titel 9 BW2.

Vergelijking met de geconsolideerde jaarrekening

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn gelijk aan de geconsolideerde grondslagen.

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2018 van Stichting OLVG.

De financiële gegevens van Stichting OLVG zijn in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting OLVG verwerkt.

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten oprichting en uitgifte van aandelen	0	0
Kosten van ontwikkeling	0	0
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	14.117	13.527
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	50	341
Totaal immateriële vaste activa	14.167	13.868
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	13.868	14.211
Bij: investeringen	3.426	1.464
Af: afschrijvingen	2.003	1.807
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	1.124	0
Boekwaarde per 31 december	14.167	13.868

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.15.

De investeringen in concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom betreffen investeringen in grote softwareprojecten, met name het Ziekenhuis Informatie Systeem (ZIS) EPIC, radiologiesysteem VNA Enterprise PACS en financieel en logistiek informatiesysteem AFAS Profit.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	153.720	162.843
Machines en installaties	28.292	32.322
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	53.774	53.987
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	2.148	2.966
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	237.934	252.118
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	252.118	265.212
Bij: investeringen	19.799	17.759
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	29.954	30.798
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	4.029	55
Boekwaarde per 31 december	237.934	252.118

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.16.

In de bedrijfsgebouwen en terreinen zit een bedrag van € 169.000,- voor terreinen (2017: € 169.000,-) waar niet over wordt afgeschreven.

De investeringen hebben grotendeels betrekking op inventaris en ICT. Enerzijds betreft het vervanging van bestaande apparatuur, vaak onder gelijktijdige verbetering van de functionaliteit, en anderzijds betreft het aanschaf van nieuwe apparatuur noodzakelijk voor medisch technologische ontwikkelingen.

De vaste activa zijn tot een bedrag van € 370 miljoen als zekerheid gesteld voor de aan banken en WfZ verschuldigde bedragen onder langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen op de langlopende leningen.

De waarde van investeringen en desinvesteringen sluiten niet aan met het mutatieoverzicht materiële vaste activa. In het verloop is een correctie toegepast op de investeringen en desinvesteringen van € 5 miljoen negatief, dit betreft een correctie van de projecten die in 2017 als investering zijn gepresenteerd en nu in gebruik genomen zijn.

Alle materiële vaste activa zijn zowel economisch als juridisch eigendom van Stichting OLVG.

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2018 investeringsverplichtingen van totaal € 1,2 miljoen aangegaan in Stichting OLVG.

De desinvesteringen betreffen de overdracht van materiële vaste activa aan OLVG Laboratoria B.V. per 1 januari 2018 en gereedgemaakte projecten. Deze projecten waren onder andere een PET CT, het activiteitgericht werken, verbouwingen aan de speelruimtes en nieuwe dienstkleeding.

Voor de kosten van periodiek onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Stichting OLVG heeft over het boekjaar 2018 vastgesteld dat er geen omstandigheden of aanwijzingen zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van de immateriële/materiële vaste activa niet terugverdiend zal worden. Derhalve is geen analyse uitgevoerd van de indirecte of directe opbrengstwaarde en is er geen impairment aan de orde.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.171	2.846
Overige deelnemingen	822	920
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.352	1.210
Totaal financiële vaste activa	7.345	4.976

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	4.976	2.584
Kapitaalstortingen	1.240	6.300
Resultaat deelnemingen	376	254
Ontvangen dividend	0	-46
Verstreckte leningen	1.347	0
Aflossing leningen	-205	-70
(Terugnname) waardeverminderingen	-389	-4.046
Boekwaarde per 31 december	7.345	4.976

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 7.1.17.

De kapitaalstorting van € 1,240 miljoen bestaat uit € 37.000 Obesitas Centrum Amsterdam B.V. en € 1,203 miljoen OLVG

De terugname van de waardevermindering heeft betrekking op het negatief eigen vermogen van Amsterdam Medical Services Holding B.V. in 2017 dat als gevolg van de fusie met Medisch Centrum Jan van Goyen B.V. in 2018 is komen te vervallen.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat	
				€	€	
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:						
Oosterparking B.V., Amsterdam			18	100%	660	59
<i>exploitatie parkeergarage</i>						
Hospital Services OLVG B.V., Amsterdam			10	51%	10	0
<i>het verlenen van diensten daaronder begrepen schoonmaakdiensten en facilitaire diensten</i>						
Sint Lucas Andreas Apotheek B.V., Amsterdam			14	80%	948*	32*
<i>exploitatie van een apotheek</i>						
Obesitas Centrum Amsterdam B.V., Amsterdam			13	100%	76*	-44*
<i>exploitatie van een obesitaskliniek</i>						
Medisch Centrum Jan van Goyen B.V., Amsterdam		€ 1,-		100%	1204*	358*
<i>verlenen van klinische en poliklinische zorg aan ingezetenen in Nederland</i>						
OLVG Laboratoria B.V., Amsterdam		€ 1,-		100%	1273*	69*
<i>het verrichten van gespecialiseerd laboratoriumonderzoek ten behoeve van de geneeskundige zorg</i>						
Farmadam B.V., Amsterdam			60	20%	202**	-80**
<i>exploitatie van een apotheek</i>						
CV Clinium, Amsterdam			300	20%	620**	-18**
<i>steriliseren en schoonmaken van medische apparaten voor gelieerde instellingen</i>						
Zeggenschapsbelangen:						
Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk B.A., Utrecht		1.495		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>						
Onderlinge waarborgmaatschappij Centramed B.A., Zoetermeer		556		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf zonder winstoogmerk</i>						
Stichting Rijdende Röntgen, Amsterdam		7		50%	311*	-92**
<i>aanbieden van een mobiel röntgenapparaat</i>						

Toelichting:

Het eigen vermogen is opgenomen inclusief resultaat 2018, indien beschikbaar. Cijfers over 2018 die nog niet zijn vastgesteld worden aangeduid met *. Indien geen cijfers over 2018 beschikbaar zijn, worden de cijfers over 2017 gebruikt.

Dit is aangegeven met een **.

De tot en met 2013 aan MediRisk betaalde kapitaalstortingen zullen pas worden terugbetaald als MediRisk naar het oordeel van de Nederlandse Bank aan alle solvabiliteitsseisen voldoet. Naar verwachting zal dat de komende jaren nog niet het geval zijn. Vanwege deze onzekerheden is het gehele bedrag van de kapitaalstortingen op nihil gewaardeerd.

Dezelfde handelwijze is gevolgd voor de in 2016 aan Centramed betaalde kapitaalstortingen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Medische middelen	6.710	7.245
Overige voorraden	1.619	1.302
Totaal voorraden	<u>8.329</u>	<u>8.547</u>

Toelichting:

De opgenomen voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs. Na beoordeling van de voorraad blijkt geen noodzaak te bestaan een voorziening voor incourantheid te treffen (voorziening incourantheid 2017: nihil).
Op de voorraden is pandrecht verstrekt ten gunste van banken en Wfz.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	39.938	36.672
Onderhanden werk GGZ	1.434	2.620
Af: ontvangen voorschotten	-47.066	-48.120
Overheveling negatieve onderhanden werk naar nog te factureren als onderdeel van debiteuren en overige vorderingen	6.699	10.664
Af: ontvangen voorschotten GGZ	-441	-858
Af: voorziening onderhanden werk GGZ	-564	-978
Totaal onderhanden werk	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Om het onderhanden werk te financieren zijn voorschotten ontvangen van zorgverzekeraars. Daarnaast worden incidenteel voorschotten verstrekt indien tijdelijk niet kan worden gefactureerd, welke verrekend worden met de nog te factureren omzet. Het onderhanden werk ultimo 2017 en 2018 bestaande uit het saldo van bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen was negatief. Derhalve is het negatieve bedrag in mindering gebracht op debiteuren en overige vorderingen.

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Zorgverzekeraars	38.958	0	47.066	-8.108
Passanten en overige	980	0	0	980
GGZ	1.434	0	441	993
Voorziening GGZ	-564	0	0	-564
Totaal (onderhanden werk)	<u>40.808</u>	<u>0</u>	<u>47.507</u>	<u>-6.699</u>

Toelichting:

De specificatie onderhanden werk per zorgverzekeraar sluit aan bij het bruto onderhanden werk onder aftrek van voorschotten en voorzieningen. Het totale saldo is gelijk aan de overheveling negatieve onderhanden werk.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

6. Debiteuren en overige vorderingen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	18.837	28.869
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	70.453	75.755
Overheveling negatieve onderhanden werk vanuit onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	-6.699	-10.664
Nog te factureren omzet GGZ	873	117
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.990	2.251
Overige vorderingen	10.559	11.529
Vooruitbetaalde bedragen	1.386	3.704
Overige overlopende activa	7.887	3.480
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>105.286</u>	<u>115.041</u>

Toelichting:

Op de vorderingen is een voorziening van € 11,2 miljoen in mindering gebracht (2017: € 13,3 miljoen).
De overige vorderingen betreft de nog te ontvangen gelden inzake beschikbaarheidsbijdrage artsen in opleiding/FZO over 2018. Ultimo 2018 tevens € 1,5 miljoen inzake van UWV te ontvangen transitievergoedingen bij beëindiging dienstverband van langdurig zieken.

De vorderingen op debiteuren zijn als zekerheid gesteld voor de aan banken en WfZ verschuldigde bedragen begrepen onder de langlopende en kortlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de langlopende schulden onder 7.1.18.

Onder de vooruitbetaalde bedragen is een bedrag van € 0,2 miljoen (2017: € 0,6 miljoen) begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

Voor toelichting op de overheveling van de negatieve onderhanden werk wordt verwezen naar de toelichting bij 7.1.14.5.

Er wordt rente in rekening gebracht over de vorderingen op groepsmaatschappijen.

7. Liquide middelen*De specificatie is als volgt:*

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	16.072	8.168
Kassen	60	54
Totaal liquide middelen	<u>16.132</u>	<u>8.222</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij ter beschikking.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS
 bedragen x € 1.000
PASSIVA**8. Eigen vermogen**
Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Kapitaal	3.229	3.229
Algemene en overige reserves	127.606	126.534
Totaal eigen vermogen	<u>130.835</u>	<u>129.763</u>

Kapitaal
Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	3.229	0	0	3.229
Totaal kapitaal	<u>3.229</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.229</u>

Algemene en overige reserves
Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	126.534	1.072	0	127.606
Totaal algemene en overige reserves	<u>126.534</u>	<u>1.072</u>	<u>0</u>	<u>127.606</u>

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2018 en resultaat over 2018
De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen</u> <u>vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	130.835	1.072
Aandeel derden	13	0
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>130.848</u>	<u>1.072</u>

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€	€
Arbeidsongeschiktheid	3.105	2.625	499	2.460	2.771
Groot onderhoud	10.829	1.750	1.163	2.612	8.804
Jubileumverplichtingen	2.750	276	282	323	2.421
Pensioen	42	0	11	0	31
Persoonlijk levensfase budget	718	438	40	678	438
Reorganisatie	271	0	0	271	0
Onregelmatigheidstoelag vakantieturen	1.991	0	551	1.008	432
Schadeclaims	2.334	1.088	436	0	2.986
Negatieve deelneming	389	0	0	389	0
Totaal voorzieningen	<u>22.429</u>	<u>6.177</u>	<u>2.982</u>	<u>7.741</u>	<u>17.883</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2018

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	6.535
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	10.168
hiervan > 5 jaar	2.164

Toelichting per categorie voorziening:

Arbeidsongeschiktheid

Deze voorziening is getroffen in het kader van de arbeidsongeschiktheid (WAO/WIA) verplichtingen. In deze voorziening zit € 1,2 miljoen ter dekking van de compensatieregeling transitievergoeding. Voor dit gedeelte is ook een vordering opgenomen op het UWV.

Groot onderhoud

Deze voorziening is gebaseerd op het lange termijn onderhoudsplan en dient om de onderhoudslasten inzake gebouwen en installaties gelijkmatig over de jaren te verdelen. Een aantal posten in de voorziening zijn herijkt en daardoor ontstaat er een vrijval.

Jubileumverplichtingen

Deze voorziening dient ter dekking van de uitkeringen en lasten die samenhangen met toekomstige jubilea van het personeel. Hierbij is rekening gehouden met een verlooppercentage van 13,3%. Dit is gebaseerd op basis van het verloop gedurende 2018.

Pensioen

Dit betreft een voorziening ter dekking van toegezegde pensioenrechten van twee voormalige personeelsleden waarvoor destijds nog geen collectieve pensioenregeling bestond.

Persoonlijk levensfase budget

De voorziening persoonlijk levensfase budget heeft betrekking op de individuele rechten die voortvloeien uit de cao ziekenhuizen 2009-2011. De voorziening is gevormd voor de specifieke overgangsregeling. De reguliere rechten persoonlijk levensfase budget worden verantwoord onder de kortlopende schulden.

Reorganisatie

De opgenomen reorganisatie voorziening betrof een voorziening voor de verwachte afvloeiingskosten van boventallig personeel.

Onregelmatigheidstoelag vakantieturen

De voorziening is getroffen voor de uitbetaling van onregelmatigheidstoelag over opgenomen vakantieturen in de jaren 2012 tot en met 2014. De laatste betaling is in 2019 uitbetaald conform de cao-afspraken aan de huidige medewerkers.

Schadeclaims

Dit betreft een voorziening ter dekking van het risico van beroepsaansprakelijkheid.

Negatieve deelneming

Dit betrof een voorziening ter dekking van de negatieve waarde van het eigen vermogen van de 100% deelneming Amsterdam Medical Services Holding B.V.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

PASSIVA**10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)**

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Schulden aan banken	132.577	144.136
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>132.577</u>	<u>144.136</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Stand per 1 januari	154.687	166.265
Bij: nieuwe leningen	0	50.000
Af: aflossingen	11.551	61.578
Stand per 31 december	<u>143.136</u>	<u>154.687</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	10.559	10.551
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>132.577</u>	<u>144.136</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.559	10.551
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	132.577	144.136
hiervan > 5 jaar	73.831	81.485

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar punt 7.1.18 overzicht langlopende schulden. De aflossingen 2018 ad € 11.551 in eerdergenoemd overzicht bestaan uit de aflossingsverplichtingen 2018 ad € 10.551 en een vrijwillige extra aflossing van € 1 miljoen. De extra aflossing wordt niet verantwoord in de kortlopende schulden omdat dit niet verplicht is.

Zekerheden

Voor de opgenomen leningen alsmede de verstrekte kredietfaciliteit, is hypothecaire zekerheid gesteld ten behoeve van de financiers en WFZ t.w.

- Hypotheekrecht 1e in rang ad € 370 miljoen plus 40% voor rente en kosten op de gebouwen, terreinen, roerende zaken, bedrijfsuitrusting en inventarissen van de locaties Oost en West
- Pandrecht op de vorderingen en voorraden;
- Negatieve pledge / Pari passu zekerheidsverstrekking. Dit houdt in dat aan derden geen bezittingen tot zekerheid zullen worden gegeven (negatieve pledge) en dat verhoudingsgewijs in de bestaande verdeling van de zekerheden geen wijzigingen zal worden aangebracht.
- Overeenkomst gedeelde zekerheden op WfZ activa.
- Vervreemding, bezwaren of verhuren van de registergoederen is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van kredietgevers.

Convenanten

Aan € 143,1 miljoen leningen en € 195,0 miljoen kredietfaciliteiten (waarvan € 0 opgenomen per ultimo 2018) zijn door de financiers per ultimo 2018 de volgende convenanten verbonden:

- Solvabiliteitsratio van minimaal 17%
- Debt Service Coverage Ratio van minimaal 1,4
- Leverage ratio van maximaal 5,80
- EBITDA-Marge van minimaal 8,0%

In 2018 heeft Stichting OLVG het convenant ten aanzien van EBITDA-marge zoals die was gepland en afgesproken met het bankenconsortium waar Stichting OLVG zijn externe financiering heeft ondergebracht, niet behaald. Alle overige ratio's zijn ruim binnen de afspraak. Stichting OLVG heeft in 2018 de met het banken-consortium afgesproken EBITDA-marge niet gehaald. Het banken-consortium zal daaraan geen consequenties verbinden. Tevens is overeengekomen dat de oorspronkelijk overeengekomen EBITDA-marge ratio's voor 2019 en 2020 niet in de oorspronkelijk afgesproken mate hoeven worden behaald. Wij verwachten de overeengekomen norm van de aangepaste EBITDA-marges voor 2019 en 2020 te realiseren. Daarnaast is afgesproken dat in de loop van 2019 diverse recente ontwikkelingen in de zorgregio Amsterdam in een nieuwe meerjaren businesscase zullen worden samengebracht, inclusief daarbij behorende rendementsverwachtingen en convenant-afspraken. OLVG streeft ernaar ruim voor het eind van 2019 over die business-case overeenstemming te hebben met het consortium. Mede op grond van vorenstaande is het bestuur van Stichting OLVG van mening dat de continuïteit is gewaarborgd. De jaarrekening is op grond hiervan opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen. De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar grondslag 7.1.4.2 Financiële instrumenten.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

11. Schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Saldo per 1 januari	20	20
Betalingen/ontvangsten	-7	0
Saldo per 31 december	13	20
	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringskort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-13	-20
	13	20

Toelichting:

Het per ultimo 2018 verschuldigde bedrag betreft het restant te betalen conform het ingediende en vastgestelde formulier FB-afwikkeling t/m 2011.

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	22.481	20.851
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	10.559	10.551
Belastingen en premies sociale verzekeringen	15.504	15.569
Schulden terzake pensioenen	625	645
Nog te betalen salarissen	380	485
Vakantiegeld	10.843	11.097
Vakantiedagen	3.634	2.898
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	21.428	21.902
Schulden aan groepsmaatschappijen	5.262	1.747
Overige schulden en overlopende activa	17.169	20.679
Totaal overige kortlopende schulden	107.885	106.424

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO Bank bedraagt per 31 december 2018 € 97,5 miljoen (2017: € 97,5 miljoen) en bij de Rabobank bedraagt de kredietfaciliteit per 31 december 2018 € 97,5 miljoen (2017: € 97,5 miljoen).

De verdeling bij beide banken is € 37,5 miljoen werkkapitaalkrediet en € 60 miljoen investeringskrediet. Dit investeringskrediet is bedoeld voor opname van toekomstige leningen. In 2018 is hier geen gebruik van gemaakt.

Voor gestelde zekerheden en convenanten wordt verwezen naar de toelichting bij langlopende schulden.

Onder de overlopende passiva zijn bedragen opgenomen van EPIC licenties, nog te ontvangen facturen 2018, nog te betalen bedragen voor bijgedetacheerde artsen in opleiding, ontvangen subsidiegelden en afrekening medische staf. Hiervan is een bedrag van € 2,7 miljoen (2017: € 0,3 miljoen) begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

13. Financiële instrumenten

Stichting OLVG maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en kredietrisico's. Stichting OLVG past kostprijs-hedge accounting toe waarbij instrumenten op kostprijs worden gewaardeerd. Waardeveranderingen worden niet in de balans verwerkt.

Reële waarde:

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

De reële waarde van de vastrentende leningen is ultimo 2018 € 123,2 miljoen (2017: € 135,4 miljoen) en is € 4,4 miljoen hoger dan de boekwaarde (2017: € 7,0 miljoen). Aangezien het management voornemens is de leningen tot aan het eind van de renteloopijd aan te houden zal dit verschil geen effect hebben op het vermogen en resultaat van de Stichting OLVG ultimo 2018.

Kredietrisico

Stichting OLVG loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico is gelijk aan de boekwaarde van deze posten per balansdatum. Het kredietrisico is geconcentreerd bij enkele tegenpartijen.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting OLVG wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren.

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 68% geconcentreerd bij de grote verzekeraars. Het eventuele kredietrisico van de ultimo boekjaar openstaande vorderingen alsmede eventueel nadien door de verzekeraars uit te voeren materiële controles kan voldoende worden opgevangen door de getroffen voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de onderneming is om haar financieringen aan te trekken met vastrentende leningen. De onderneming loopt renterisico over de rentetragende vorderingen en schulden en herfinanciering van de bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende renteaftspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Er is één lening uit 2011 die een variabel rentepercentage heeft tot het einde van de looptijd. Om het renterisico van deze lening te beperken wordt gebruik gemaakt van een interest rate swap, waarbij de variabele rente wordt omgezet in een vaste rente. De marktwaarde van de interest rate swap bedraagt € 3,7 miljoen negatief per ultimo 2018. Gezien het feit dat het een effectieve hedge betreft, hebben wijzigingen in de marktwaarde geen invloed op het resultaat.

Liquiditeitsrisico

Stichting OLVG bewaakt de liquiditeitspositie door middel van liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan verplichtingen van Stichting OLVG te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft zodat Stichting OLVG steeds aan de gestelde lening convenanten kan blijven voldoen. Indien de rente op 31 december 2018 met 1% zou stijgen waarbij alle andere variabelen constant blijven, zal de rentelast met € 1,4 miljoen stijgen.

7.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

bedragen x € 1.000

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**Bouwprojecten**

In het kader van bouwprojecten zijn per ultimo 2018 investeringsverplichtingen van totaal € 1,2 miljoen aangegaan.

Obligoverplichting waarborgfonds

Stichting OLVG is deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ). Op deelnemers van het WfZ rust de verplichting om voor maximaal 3% van het door het WfZ geborgde leningbedrag leningen te verschaffen aan het waarborgfonds. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Per balansdatum is een lening met een schuldrest van € 13 miljoen geborgd door het WfZ. Derhalve bedraagt het obligo dat hieruit voortvloeit ultimo het verslagjaar € 0,39 miljoen.

Borgstelling F. van Lanschot Bankiers N.V.

Ten behoeve van F. van Lanschot Bankiers N.V. is een borgstelling van € 50.000 verstrekt inzake een aan Farmadam B.V. verstrekte lening.

Borgstelling MC Jan van Goyen B.V.

Stichting OLVG heeft voor MC Jan van Goyen B.V. een aansprakelijkstelling afgegeven (de zogenaamde artikel 403 BW 2-verklaring) en is als zodanig hoofdelijk aansprakelijk voor de uit de rechtshandelingen van MC Jan van Goyen B.V. voortvloeiende schulden.

Borgstelling OLVG Laboratoria B.V.

Stichting OLVG heeft voor OLVG Laboratoria B.V. een aansprakelijkstelling afgegeven (de zogenaamde artikel 403 BW 2-verklaring) en is als zodanig hoofdelijk aansprakelijk voor de uit de rechtshandelingen van OLVG Laboratoria B.V. voortvloeiende schulden. Tevens is er een rekening courant faciliteit van maximaal € 5 miljoen afgegeven.

Bankgarantie

Ten behoeve van een door Medisch Centrum Jan van Goyen B.V. gehuurd pand, is een bankgarantie van € 85.000 afgegeven.

Meerjarige financiële rechten en verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en overige contracten. Geleaste machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. Operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt. Huuropbrengsten worden lineair in de resultatenrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vervoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

De resterende looptijd van de financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Huur	Overige contracten	Totaal
Niet langer dan 1 jaar	549	8.041	8.590
Tussen 1 en 5 jaar	1.219	14.221	15.440
Langer dan 5 jaar	897	0	897
Totaal	2.665	22.262	24.927

De resterende looptijd van de financiële rechten kan als volgt worden gespecificeerd:

	Verhuur
Niet langer dan 1 jaar	839
Tussen 1 en 5 jaar	1.649
Langer dan 5 jaar	190
Totaal	2.678

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) heeft Stichting OLVG in 2018 en 2019 twee meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarbij er sprake was van onbevoegde inzage in gegevens van patiënten door medewerkers. Naar aanleiding hiervan heeft de AP op 17 april 2019 aan Stichting OLVG bericht dat zij ambtshalve een onderzoek zal verrichten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening nog onbekend. Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen er feiten naar voren komen die de AP doen besluiten een boete, sanctie dan wel last onder dwangsom op te leggen, welke significant kunnen zijn.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 22.542,3 miljoen.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Stichting OLVG is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

7.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen €	Kosten van ontwikkeling €	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom €	Kosten van goodwill die van derden is verkregen €	Vooruitbe- talingen op immateriële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	0	0	17.211	0	341	17.552
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.684	0	0	3.684
Boekwaarde per 1 januari 2018	0	0	13.527	0	341	13.868
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	2.612	0	814	3.426
- afschrijvingen	0	0	2.003	0	0	2.003
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugnane geheel afgeschreven activa</i>	0	0	0	0	0	0
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen						
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	20	0	1.105	1.125
cumulatieve afschrijvingen	0	0	1	0	0	1
per saldo	0	0	19	0	1.105	1.124
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	0	590	0	-291	299
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	0	0	19.803	0	50	19.853
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	5.686	0	0	5.686
Boekwaarde per 31 december 2018	0	0	14.117	0	50	14.167
Afschrijvingspercentage			10 - 20%		0%	

7.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	275.016	76.335	111.202	2.966	0	465.519
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	112.173	44.013	57.215	0	0	213.401
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>162.843</u>	<u>32.322</u>	<u>53.987</u>	<u>2.966</u>	<u>0</u>	<u>252.118</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	3.814	0	15.567	5.455	0	24.836
- herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	12.937	4.030	12.987	0	0	29.954
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugnname geheel afgeschreven activa</i>						
- aanschafwaarde	3.059	15	12.524 **	0	0	15.598
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	3.059	15	12.524	0	0	15.598
- <i>desinvesteringen</i>						
- aanschafwaarde	0	0	5.852	6.273 *	0	12.125
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.059	0	0	3.059
per saldo	0	0	2.793	6.273	0	9.066
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-9.123</u>	<u>-4.030</u>	<u>-213</u>	<u>-818</u>	<u>0</u>	<u>-14.184</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	275.771	76.320	108.393	2.148	0	462.632
- cumulatieve herwaarderings	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	122.051	48.028	54.619	0	0	224.698
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>153.720</u>	<u>28.292</u>	<u>53.774</u>	<u>2.148</u>	<u>0</u>	<u>237.934</u>
Afschrijvingspercentage	0 - 20%	3,33 - 10%	10 - 20%	0%		

* van de desinvestering heeft € 5 miljoen betrekking op overboeking naar de juiste categorie op de regel "investeringen".

** de terugname van geheel afgeschreven activa in de categorie Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting wordt onder andere veroorzaakt door volledig afgeschreven inventaris waaronder de migratie naar Windows 2007, medische apparatuur en andere automatiseringprojecten.

7.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andera deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018	2.846	920	1.210	0	0	0	0	0	0	4.976
Kapitaalstortingen	1.240	0	0	0	0	0	0	0	0	1.240
Resultaat deelnemingen	474	-98	0	0	0	0	0	0	0	376
Ontvangen dividend/winstuitkering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstrekke leningen	0	0	1.347	0	0	0	0	0	0	1.347
Aflossing leningen	0	0	-205	0	0	0	0	0	0	-205
(Terugnname) waardeverminderingen	-389	0	0	0	0	0	0	0	0	-389
Boekwaarde per 31 december 2018	4.171	822	2.352	0	0	0	0	0	0	7.345

Stichting OLVG

BIJLAGE

7.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018 (enkelvoudig)

bedragen x € 1.000

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom €	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke-lijke- rente %	Restschuld		Nieuwe leningen in 2018	Aflissing		Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflös- sings- wijze	Aflös- sing 2019	Gestelde zekerheden
						31 december 2017	31 december 2018		in 2018	in 2018					
Consortium oost	1-okt-88	13.613	32	Hypothecair	3,95%	3.803	3.557	0	246	0	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	1-jul-89	13.613	31	Hypothecair	4,30%	3.803	3.557	0	246	0	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	3-feb-92	13.613	29	Hypothecair	5,03%	3.803	3.556	0	247	0	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	4-nov-92	13.613	28	Hypothecair	2,85%	3.803	3.556	0	247	0	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	1-dec-93	13.613	27	Hypothecair	4,19%	3.803	3.556	0	247	0	0	2	Gestaffeld	247 A	
Consortium oost	1-mrt-95	16.336	26	Hypothecair	2,70%	4.563	4.267	0	296	0	0	2	Gestaffeld	296 A	
Consortium oost	1-mrt-00	11.798	21	Hypothecair	2,70%	7.200	3.082	0	214	0	0	2	Gestaffeld	213 A	
Consortium oost	17-dec-03	24.000	17	Hypothecair	4,19%	7.200	6.000	0	1.200	0	0	2	Gestaffeld	1.200 A	
ABN-AMRO Bank	1-okt-11	37.500	20	Hypothecair/Roll over	4,245% 1)	26.250	24.375	0	1.875	15.000	15.000	13	Lineair	1.875 A	
ABN-AMRO Bank	7-okt-03	4.000	20	Hypothecair	3,50%	1.600	1.356	0	244	0	0	5	Annuliteit	253 A	
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	10.000	30	Hypothecair	1,95%	6.334	6.000	0	334	4.333	4.333	18	Lineair	333 A	
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypothecair	4,75%	4.750	4.500	0	250	3.250	3.250	18	Lineair	250 A	
ABN-AMRO Bank	31-okt-06	7.500	30	Hypothecair	4,75%	4.750	4.500	0	250	3.250	3.250	18	Lineair	250 A	
RABO Bank	22-jun-10	20.000	20	Hypothecair	4,19%	13.166	11.500	0	1.666	8.167	8.167	12	Gestaffeld	1.666 A	
RABO Bank	31-mei-11	20.000	20	Hypothecair	4,47%	14.000	13.000	0	1.000	8.000	8.000	13	Lineair	1.000 B	
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	10.000	15	Hypothecair	1,83%	10.000	9.333	0	667	6.000	6.000	14	Lineair	666 A	
Bank Nederlands Gemeenten	15-dec-17	21.950	15	Hypothecair	1,75%	21.950	20.578	0	1.372	13.719	13.719	14	Gestaffeld	1.372 A	
Bank Nederlands Gemeenten	15-aug-17	18.050	15	Hypothecair	2,11%	17.813	16.863	0	950	12.112	12.112	14	Gestaffeld	950 A	
Totaal						154.687	143.136	0	11.551	73.831	73.831			11.559	

De gestelde zekerheden bestaan uit:

A Hypotheek op locaties Oost en West en verpanding materiële vaste activa en verpanding vorderingen.

B Borgstelling Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

1) Inclusief kredietopslag van 1,45%. Deze opslag wordt jaarlijks op 1 oktober opnieuw vastgesteld voor een jaar.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar punt 7.1.14.10 van de enkelvoudige balans.

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

BATEN**15. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)**

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringwet (exclusief subsidies)	448.871	457.221
Opbrengsten GGZ	8.119	6.592
Overige zorgprestaties	18.868	28.126
Totaal	<u>475.858</u>	<u>491.939</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringwet betreft de omzet DBC's/DBC-zorgproducten van zowel het gereguleerde als het vrije segment. De daling is onder andere een gevolg van in het boekjaar 2017 verwerkte baten inzake met verzekeraars definitief afgerekende schadelastjaren.

Overige zorgprestaties betreffen hoofdzakelijk opbrengsten uit hoofde van onderlinge dienstverlening aan andere zorginstellingen en opbrengsten uit de poliklinische apotheken in oost. Deze zijn circa € 10 miljoen gedaald door de verzelfstandiging van OLVG Laboratoria B.V.

16. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	5.040	4.862
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	33.781	34.993
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	487	429
Totaal	<u>39.308</u>	<u>40.284</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdragen opleidingen betreft de bijdrage voor het opleiden van de artsen in opleiding en het Fonds Ziekenhuisopleidingen. Ten gunste van de exploitatie 2017 is een nagekomen bate van € 1,9 miljoen verantwoord inzake 2016 als gevolg van een bij de Nza gevoerde procedure. Ten gunste van 2018 is hierdoor nog € 0,8 miljoen verantwoord inzake herrekening 2017. Door de verzelfstandiging van OLVG Laboratoria B.V. is een gedeelte van de subsidies van de artsen in opleiding overgedragen aan OLVG Laboratoria B.V.

De rijkssubsidies betreft de ontvangen bedragen inzake subsidie kwaliteitsimpuls, het stagefonds en praktijkleren.

17. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Overige dienstverlening	4.397	4.378
Overige opbrengsten	20.189	17.551
Totaal	<u>24.586</u>	<u>21.929</u>

Toelichting:

De overige dienstverlening bestaat uit de opbrengsten uit overige activiteiten zoals de bezoekersrestauranten en de opbrengsten parkeergelden. De overige opbrengsten bestaan uit verhuur onroerend goed, door andere instellingen gehuurd personeel en andere diensten. Door de verzelfstandiging van OLVG Laboratoria B.V. per 1-1-2018 is in 2018 € 3,9 miljoen aan ondersteunende diensten doorberekend aan OLVG Laboratoria B.V..

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

LASTEN**18. Personeelskosten***De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	260.302	266.521
Sociale lasten	30.960	31.516
Pensioenpremies	19.751	20.527
Anderse personeelskosten	12.875	12.490
Subtotaal	<u>323.888</u>	<u>331.054</u>
Personeel niet in loondienst	11.403	12.106
Totaal personeelskosten	<u><u>335.291</u></u>	<u><u>343.160</u></u>

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden

Stichting OLVG - totaal	4.523	4.652
Stichting OLVG - waarvan patiëntgebonden functies	3.267	3.408
Stichting OLVG - waarvan medische staf	345	367

Toelichting:

De personeelskosten zijn gedaald door de verzelfstandiging van OLVG Laboratoria B.V. waardoor ook het gemiddelde aantal full-time eenheden is gedaald. Anderzijds zijn de kosten gestegen doordat de lonen en salarissen per 1 juli 2018 met 2,0% zijn verhoogd, waardoor de salarissom met € 4 miljoen toeneemt. Tevens is in september een eenmalige uitkering betaald van € 1,2 miljoen.

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	2.003	1.807
- materiële vaste activa	29.954	30.788
Totaal afschrijvingen	<u><u>31.957</u></u>	<u><u>32.595</u></u>

20. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	16.894	15.910
Algemene kosten	19.128	25.362
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	121.843	104.326
Onderhoud en energiekosten	6.110	8.062
Huur en leasing	1.819	1.562
Dotaties en vrijval voorzieningen	310	5.081
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>166.104</u></u>	<u><u>160.303</u></u>

Toelichting:

Onder de voedingsmiddelen en hotelmatige kosten vallen alle kosten van voeding, schoonmaak, kleding, beveiliging en vervoerskosten.

Onder de algemene kosten vallen kosten soft- en hardware, kantoorbenodigheden, advieskosten, representatiekosten en verzekeringen. De daling van € 6,2 miljoen wordt onder andere veroorzaakt door lagere onderhoudskosten, incidentele posten in 2017 en claims die in voorgaande jaren ten laste van deze kosten zijn voorzien.

De toename van de patiëntgebonden kosten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de laboratoriumactiviteiten zijn uitbesteed aan OLVG Laboratoria B.V.. Hierdoor zijn de inkoopkosten van laboratoriumgrondstoffen vervallen, maar heeft OLVG Laboratoria B.V. de integrale kosten van de lab-diagnostiek doorberekend. Door de hierin opgenomen personele component zijn de kosten per saldo gestegen. Daarnaast zijn de patiëntgebonden kosten toegenomen vanwege de sluiting van MC Slotervaart ziekenhuis per eind oktober 2018.

De onderhoudskosten zijn gedaald door herijking van de voorziening groot onderhoud.

De daling van de dotaties en vrijval voorziening wordt voor € 4,4 miljoen veroorzaakt door lagere dotatie dubieuze debiteuren.

7.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1.000

21. Resultaat deelnemingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	376	254
Resultaat overige participaties	0	0
Totaal resultaat deelnemingen	<u>376</u>	<u>254</u>

Specificatie resultaat deelneming:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
OLVG Laboratoria B.V.	69	0
Medisch Centrum Jan van Goyen B.V.	358	192
Oosterparking B.V.	59	90
Sint Lucas Andreas Apotheek B.V.	32	56
Obesitas Centrum Amsterdam B.V.	-44	-10
C.V. Clinium	-18	91
Farmadam B.V.	-80	0
Onderlinge Waarborgmaatschappij MediRisk B.A.	0	46
Amsterdam Medical Services Holding B.V.	0	-211
	<u>376</u>	<u>254</u>

22. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentebaten	54	21
Subtotaal financiële baten	<u>54</u>	<u>21</u>
Rentelasten	5.118	5.529
Overige financiële vaste activa en effecten	640	447
Subtotaal financiële lasten	<u>5.758</u>	<u>5.976</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-5.704</u>	<u>-5.955</u>

Toelichting:

De rentelasten zijn gedaald doordat leningen zijn afgelost en er minder gebruik is gemaakt van de beschikbare kredietfaciliteit. De post overige lasten financiële vaste activa en effecten betreft aan banken betaalde bereidsstellingsprovisie voor verstrekte kredieten.

26. Resultaat bestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 7.1.2.

7.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting OLVG heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 11 juni 2019.

De raad van toezicht van de Stichting OLVG heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 12 juni 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 7.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) heeft Stichting OLVG in 2018 en 2019 twee meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waarbij er sprake was van onbevoegde inzage in gegevens van patiënten door medewerkers. Naar aanleiding hiervan heeft de AP op 17 april 2019 aan Stichting OLVG bericht dat zij ambtshalve een onderzoek zal verrichten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening nog onbekend. Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen er feiten naar voren komen die de AP doen besluiten een boete, sanctie dan wel last onder dwangsom op te leggen, welke significant kunnen zijn.

In 2018 heeft Stichting OLVG het convenant ten aanzien van EBITDA-marge zoals die was gepland en afgesproken met het bankenconsortium waar Stichting OLVG zijn externe financiering heeft ondergebracht, niet behaald. Daarom is Stichting OLVG in het voorjaar van 2019 nieuwe tijdelijke normen met betrekking tot de EBITDA-marge ratio's voor 2019 en 2020 overeengekomen met het bankenconsortium. Zie punt 7.1.4.1 voor toelichting op de impact van deze nieuwe afspraken op de jaarrekening 2018.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
prof. dr. M.A.A.J. van den Bosch, voorzitter raad van bestuur

W.G.
mr. R.J. Schimmelpenninck, voorzitter raad van toezicht

W.G.
drs. J. van Roon MBA, lid raad van bestuur

W.G.
mw. drs. J.M.M. Willemse, lid raad van toezicht

W.G.
mw. drs. R.H.M. Vernimmen, lid raad van bestuur

W.G.
drs. D. del Canho, lid van toezicht

W.G.
drs. J.J.B.M. Spee, lid raad van toezicht

W.G.
prof. dr. J.A.M. Kremer, lid raad van toezicht

W.G.
mw. drs. P.M. Pistor, lid raad van toezicht

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2 OVERIGE GEGEVENS

7.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen omtrent de resultaatverdeling.

7.2.2 Nevenvestigingen

Stichting OLVG heeft de volgende nevenvestigingen:

- OLVG West, ziekenhuis
- OLVG IJburg, buitenpoli
- OLVG Spuistraat, buitenpoli

7.2.3 Controleverklaring van de accountant

De controleverklaring van de accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting OLVG

Verklaring over de in de jaarverantwoording 2018 opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting OLVG (hierna 'de stichting') te Amsterdam (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverantwoording 2018 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting OLVG per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZI (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2018; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting OLVG zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting OLVG als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in de jaarverantwoording 2018 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverantwoording 2018 andere informatie, die bestaat uit:

- het maatschappelijk verslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van de RvW wordt vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of Stichting OLVG in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Stichting OLVG haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van bestuur en raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 13 juni 2019

KPMG Accountants N.V.

M.W.J. van de Luur RA